

**VERSLAG VAN DE OPENBARE BESLUITVORMENDE RAADSVERGADERING
VERGADERING VAN DE GEMEENTERAAD VAN PAPENDRECHT d.d. 10 juli 2025
(aanvang 17.00 uur)**

**Een integrale geluidsopname van deze vergaderingen is te beluisteren op
www.papendrecht.nl**

Aanwezig: Mevrouw M.J.M. van Driel, (voorzitter);

De dames: A. Bokma (VVD), T.C. van Es (D66), H.C.T.J. Hoekstra (OP), A.A.S. Stigter (CU),
A. Verschoor - De Winter (CDA) (afwezig van H.M. van Wijngaarden (PAB), D. Yildiz-
Karso (PvdA) en de heren: A.J. Boersma (SGP), L. Bruijniks (PAB), L.T. van den Dool (CDA),
P.J. van der Giessen (VVD), W. Goudriaan (SGP), P.C. Grimmus (GL), G.C.H. Hardam (OP),
N. van Heteren (D66), R. Lammers (OP), A. Rietveld (CU), R. Schuil (CDA), K. Spitsbaard
(OP), H.D. Stouthart (VVD), A. Tieleman (PAB) en M.H.A. Verweij (PAB).

Mevrouw W. Renzen - Van Leeuwen en de heren J.W. van der Borg, J.L. van Erk,
A.M.J.M. Janssen en A.J. Kosten; wethouders.

De heer M. Hermans, interim griffier;

De heer J. Lier, pl. griffier/raadsadviseur;

Mevrouw M. Moree, griffiemedewerker.

Verslaglegging: Jeanine Nieuwstraten

Afwezig: mevrouw en de heer X.D.R. Janssen (PAB).

01. Opening.

De VOORZITTER heropent de raadsvergadering van 7 juli jl. en heet eenieder van harte
welkom. Zij geeft aan dat de heer Janssen afwezig is, dat de heer Schuil afwezig is van
18.30 uur tot 21.00 uur en mevrouw Verschoor van 18.00 tot ca. 21.00 uur. Afhankelijk
van de snelheid van de vergadering zal men beschikken over 20,21 of 22
besluitvormende stemmen. Verder merkt zij op dat er 1 nieuw amendement en 4
nieuwe moties zijn ingediend, die in tweede termijn toegelicht zullen worden.

BESPREEKSTUKKEN:

05. Perspectiefnota 2025-2030 (tweede termijn).

De heer LAMMERS wenst kort te reflecteren op de eerste termijn, waarbij hij
opmerkt dat men heeft gesproken over de veranderingen in de maatschappij die
om noodzakelijke innovaties vragen binnen het politieke systeem. Hierbij merkt
hij op dat de echte kans op verandering ligt in **de omvorming van het bestuur van
top-down naar bottom-up**. Het gaat niet zozeer om progressief vs. conservatief,
omdat dit soort verschillen er altijd zijn. De essentie is dat inwoners op dit

moment onvoldoende zeggenschap hebben en er te veel over hen heen gebeurt. Om in de volgende fase van meer democratie te komen, is het nodig om **eigenaarschap van de inwoners te versterken** en gemeenschapszin op te bouwen, het onafhankelijk denken te stimuleren en vertrouwen te geven. Binnen het gevestigde politieke systeem is het zaak dat men ontvankelijker wordt voor de verandering waar de samenleving aan toe is. Bij het versterken van het eigenaarschap moet men leren los te laten, omdat de overheid geen creatief probleemoplosser kan zijn. De toename van versnippering leidt tot een botsing van deelbelangen en het trachten te winnen ten koste van anderen, waardoor het algemeen belang uit het zicht raakt. Men moet veel meer op zoek gaan naar een gezamenlijke noemer om dienstbaar te kunnen zijn aan de inwoners. De heer BOERSMA merkt per interruptie op dat de SGP-fractie de opmerking m.b.t. het eigenaarschap bij burgers beleggen met de OP-fractie deelt. Hij vraagt de heer Lammers een voorbeeld te geven m.b.t. zijn opmerking *Het lijkt erop dat steeds minder politici de moed hebben om tegen de publieke opinie in te gaan om **impopulaire maatregelen te nemen***, waarop de heer LAMMERS aangeeft dat wanneer de gemeentefinanciën tegenvallen, men beslissingen moet nemen over bezuinigingsmaatregelen waar men zich misschien niet populair mee maakt. De heer BOERSMA vraagt de heer Lammers een reflectie te geven op **het spanningsveld tussen oppassen voor de top-down benadering en soms ingewikkelde zaken te doen waar de meerderheid niet blij mee is**. Het komt een beetje over alsof men zegt 'We moeten luisteren naar de burger, behalve als het mijn opvatting is, want dan wil ik die wel doorzetten'. De heer LAMMERS geeft aan dat het zaak is, omdat inwoners vaak niet weten of beleid lokaal is of vanuit de Rijksoverheid of provincie komt, om heel goed uit te leggen wat het probleem is en daar begrip voor te kweken. Bij extern beleid heeft men de extra verplichting om uit te leggen en draagvlak te creëren. M.b.t. **de perspectiefnota** merkt de heer LAMMERS op deze te zullen steunen, maar men zal wel een aantal amendementen indienen. De meicirculaire bevat informatie over de **demping van de terugval in het gemeentefonds, de tegemoetkoming in de tekorten bij jeugdzorg** en de actualisatie van het volume accres van de lonen in prijsontwikkeling accres, gebaseerd op de actuele raming van het Centraal Planbureau. De **claim** die bij de perspectiefnota op basis van de voorjaarsnota 2025 van het Rijk **op de algemene uitkering** is gelegd, is behoudend ingeschat. De compensatie voor de terugval van de algemene uitkering vanaf 2026, de hogere inflatievergoeding hoeveelheidsverschillen, positieve bijstellingen, uitkeringsfactor en extra middelen voor jeugdzorg brengen verlichting in de begroting. Toch is **financiële waakzaamheid** de komende jaren wel geboden. In de meicirculaire 2025 is bevestigd dat het ravijnjaar naar 2028 is verschoven. Een stijging van de kapitaalrente naar 3 of 4% leidt tot een stijging van de rentelasten voor de gemeente. Deze rente wordt middels een omslagrente toegerekend aan onder meer de grondexploitatie, maar die is niet meegenomen in de risico

paragraaf. Bij de financiële ontwikkelingen leest men dat de onttrekking van 27 miljoen uit de Algemene Reserve terechtkomt in de bestemmingsreserve kapitaallasten huisvesting voortgezet onderwijs en dat na onttrekking nog € 600.000,- overblijft op de Eneco spaargelden in de algemene bescherming. De geprognoseerde stand van de Algemene Reserve zal na verwerking van al die onttrekkingen uit de perspectiefnota uitkomen op 22,5 miljoen euro. Als het Rijk dit jaar bij de voorjaarsnota geen **extra middelen aan het gemeentefonds** zou hebben toegevoegd (voor 2025, 0,7 miljoen voor 2026 2,1 miljoen en voor 2027 1,9 miljoen) zou er sprake zijn geweest van een tekort op de meerjarenbegroting. Verder geeft de heer LAMMERS m.b.t. **amendement A6.01. Speelveldverkenning Sociaal Domein** aan hier voor te zullen stemmen. Zijn fractie zal tegen amendement A6.02 Ongedaan maken bezuiniging op flexibel cameratoezicht stemmen, omdat men hier geen voorstander van is. **Amendement A6.03. PIT** zal men steunen, omdat men het belangrijk vindt dat dit langer dan 1 jaar de kans krijgt. Men is geen voorstander van **motie M6.01. Kunst aan de keukentafel: creatieve ontmoeting voor inwoners met een klein sociaal netwerk**, omdat de overheid ervoor moet waken om zich een rol aan te meten als creatieve probleemoplosser van allerlei zaken die niet kloppen in de maatschappij. Men is van mening dat men steeds meer moet terugleggen bij inwoners. Deze motie roept de overheid ertoe op deze rol op zich te nemen. De heer VAN HETEREN vindt dit te veel gevraagd van inwoners en organisaties wanneer men bepaalde sociale doelstellingen wil behalen, bv. toegang tot mensen met een klein sociaal netwerk. Wanneer mensen dit zelf niet kunnen, kan de overheid een faciliterende rol op zich kan nemen door dit aan te jagen met geld en middelen. De heer LAMMERS zegt dat de overheid zich een dergelijke rol kan aanmeten, maar dat het daarbij de vraag is of men dat bij elk onderwerp zou moeten doen, hier moet men selectief in kunnen zijn. Men zal voor **motie M6.02. Geen bezuinigingen op sport en cultuur stemmen**. M.b.t. **motie M6.03. Gratis bibliotheekabonnement tot en met 27 jaar** en **motie M6.04. Herdenkingsbomen/struiken op de begraafplaats** is men nog niet zeker of zijn fractie deze zal steunen. Dit zal in de loop van het debat duidelijk worden. Inzake **motie M6.05. Gratis OV voor senioren met een krappe beurs** verschilt men in de fractie van mening, sommigen vinden dit te veel op 1 doelgroep gericht. Verder is men geen voorstander van **motie M6.06. Geen fossiele reclame in de buitenruimte**. Dit neigt te veel naar betutteling van de burger. De heer VAN HETEREN merkt op dat de motie is gericht tegen bedrijven die fossiele brandstoffen aanprijzen en dat dit niets te maken heeft met inwoners. De heer LAMMERS vraagt zich af of de overheid daar campagnegeld aan wil besteden. De heer VAN HETEREN vraagt of de overheid zich ook niet druk moet maken om het klimaat, door geen geld te investeren in klimaatbeleid, waarop de heer LAMMERS zegt dat hier verschillende middelen voor zijn. Verder is zijn fractie mede-indiener van **motie M6.07.**

Prioriteit en duidelijkheid grote investeringen. De resterende moties heeft men nog niet kunnen bespreken.

De heer VERWEIJ merkt m.b.t. **amendement A6.01. Speelveldverkenning Sociaal Domein** op dat hun standpunt niet gebaseerd is op kritiek op de portefeuillehouder. Zijn fractie wil echter een duidelijk signaal afgeven **dat er nu meters gemaakt moeten worden om ombuigingen in gang te zetten** die het gewenste resultaat in het sociaal domein opleveren. In 2020 is er een uitgebreid onderzoek naar de financiële tekorten in de jeugdzorg met als resultaat het AEF-rapport Stelsel in groei geweest. Hieruit kwamen allerlei aanbevelingen voor het afbakenen en bezuinigen en 3 dozen voort: 1 met wat men voor de DG&J echt blijft aanbieden, 1 met twijfel over bepaalde zaken die men aanbiedt en 1 doos, bv. dolfijnen aaien, hetgeen men niet gaat doen. Daarna zijn er presentaties geweest, bijeenkomsten en is er gesproken over plannen, ideeën en tips voor wat men kan doen om de ombuigingsoperaties in gang te zetten. Telkens was het resultaat dat men hier niets meer van vernam, of men las in de jaarrekeningen en begrotingen dat het helaas nog niet heeft opgeleverd wat men wil. En dus gaat men weer met nieuwe plannen iets proberen te bereiken. Dit dreigt ook hier weer te gebeuren, dat men **vanaf nul begint met een onderzoek over wie wat doet**, etc., door een dure externe partij die een rapport opstelt met heel veel tekst, waarin men de concrete oplossingen met gegarandeerde resultaten met een vergrootglas moet zoeken. Omdat men vanaf 2015 al over dit onderwerp spreekt zou er al heel veel data beschikbaar moeten zijn. Hij merkt op dat er bij punt 3 op pag. 32 van de perspectiefnota eigenlijk zou moeten staan: *Hoewel de situatie rond de ombuigingen Papendrecht nu onder controle is, bestaat er welbehoeftte om een speelveldverkenning sociaal domein uit te voeren om meer inzicht te krijgen hoe er grip op de uitgaven in het sociaal domein gekregen kan worden en welke bezuinigingen er mogelijk zijn.* Men heeft gezien dat dit ondertussen ook in een motie (**M6.10. Speelveldverkenning sociaal domein**) is terechtgekomen, hetgeen een dilemma veroorzaakt omdat deze motie toch nog groen licht geeft voor het onderzoek dat aangekondigd is met de middelen daarvoor. Zijn fractie zal dit amendement steunen, omdat de motie eigenlijk meer zou moeten inhouden dan wat er nu staat. Er zou ook iets over de kosten gezegd moeten worden, bv. dat uit de lopende begroting nog wat betaald zou moeten worden., etc. Het blijft toch weer helemaal opnieuw beginnen en dan is maar weer de vraag of dat oplevert waar men naar vraagt. De heer VAN DEN DOOL vraagt per interruptie of het niet zou kunnen zijn dat die **€ 50.000, - dik terugverdiend zou kunnen worden in de bezuinigingen** die zo vurig gewenst worden en of de PAB-fractie zich daar niet overheen kan zetten, omdat het tenslotte al in de perspectiefnota staat die op een dik positief resultaat eindigt. Omdat men de wens om eindelijk tot bezuinigingen te komen met elkaar deelt, zou het jammer zijn als dit op een detail zou sneuvelen. De heer VERWEIJ zegt dat

men tot nu toe steeds heeft geprobeerd om te bezuinigen en dat hij betwijfelt dat een onderzoek dat vanaf het begin moet worden opgebouwd wel minimaal € 50.000,- rendement zou opleveren. Gezien wat men allemaal al heeft aangereikt qua zienswijzen, etc. heeft hij daar sterk zijn twijfels bij en wil zijn fractie dat men met de gegevens die er nu zijn beslissingen gaat nemen. Op de vraag van de heer VAN DEN DOOL **of hij het college** -gezien zijn eerdere pleidooi- **nu wil laten ontsnappen** antwoordt de heer VERWEIJ dat dit zeker niet het geval is. Hij spoort hen aan z.s.m. de bezuinigingsoperatie uit te voeren, met gegarandeerde rendementen. Daar wil zijn fractie niet nog een keer veel geld insteken. De heer BOERSMA merkt per interruptie op dat de positie van de PAB-fractie zou kunnen betekenen dat het amendement wordt aangenomen en dat het bedrag voor het onderzoek komt te vervallen. In dit kader vraagt hij **of men van mening is dat er dan alsnog voorstellen moeten worden gedaan**, bv. de motie die zijn fractie heeft ingediend, of dat er helemaal niks moet gebeuren. Dan zou de consequentie kunnen zijn dat men binnen de lopende begroting middelen moet vinden om het alsnog te financieren. De heer VERWEIJ zegt dat men dit zonder een duur extern bureau wil en dat hij heeft voorgelezen wat men wil, hetgeen aansluit bij het verzoek dat in de motie staat dat er inderdaad meters gemaakt moeten worden en er met concrete voorstellen gekomen moet worden. Daarom stelt hij voor dat de mensen uit het sociale domein -met alles wat bekend is van jaren geleden tot nu- met die concrete voorstellen komen en met een duidelijk beeld van wat het gaat opleveren. Misschien dat dat ook wat geld kost, maar niet zoveel als aan een duur extern bureau gespendeerd zou worden. Mevrouw BOKMA vraagt per interruptie of hij het met haar eens is dat **vreemde ogen dwingen** en dat de kans op succes en het daadwerkelijk constateren van het dubbel uitvoeren van bv. beleidsfuncties veel groter is bij vreemde ogen, dus een extern bureau, dan wanneer de organisatie dat zelf doet. De heer VERWEIJ zegt dat een extern bureau wordt ingehuurd om een mooi rapport op te stellen met mogelijkheden waar men als bestuur wat mee kan en waar ze heel veel geld voor vragen. Tot nu toe heeft men vaak gezien dat men niks kan met die vrij theoretische uitkomsten, dat er ook niks mee gebeurd is en dat het tot nu toe ook niks heeft opgeleverd. Dus die vreemde ogen maken in dit geval niet zoveel uit. **M.b.t. amendement A6.02 Ongedaan maken bezuiniging op flexibel cameratoezicht** is de heer VERWEIJ van mening dat als er budget beschikbaar is, dit werkzamer is wanneer men het adhoc zou moeten inzetten. Daarnaast is de drempel wanneer er budget beschikbaar is misschien ook wat lager, om dit daar waar inwoners veel overlast ondervinden in te zetten. De heer GRIMMIUS merkt per interruptie op dat **1 van de redenen waarom deze ombuiging wordt voorgesteld** juist is, omdat het budget nauwelijks wordt ingezet en het dus overbodig is dat men het apart houdt. De heer VERWEIJ geeft aan dat men ook wil weten of er een beleid is om deze camera inderdaad sneller in te zetten, nu men weet dat er al veel plekken in Papendrecht zijn waar men overlast ervaart en

regelmatig door inwoners worden (genoemd bv. de afvaldump). De heer GRIMMIUS vraagt of de heer Verweij het met hem eens is dat de flexibele inzet van camera's **een waterbed effect veroorzaakt** en of dat in het eventuele beleid wordt meegenomen. Daarnaast vraagt hij zich af **of het amendement niet te vroeg is** ingediend als de vraag naar het maken van beleid wordt gesteld, waarop de heer VERWEIJ aangeeft dat hij dit kan beantwoorden na de reactie van de portefeuillehouder. M.b.t. het waterbedeffect merkt hij op dat dit geldt voor alle maatregelen die in een wijk of gemeente worden genomen. Toch is hij van mening dat dit op bepaalde momenten, bv. m.b.t. het afval dumpen, een waarschuwend en afschrikkend effect kan hebben. De heer VAN DEN DOOL merkt per interruptie op dat wanneer de portefeuillehouder blijft bij het antwoord dat ook al door het college is gegeven, het amendement niet meer nodig is en er ook wat geld overblijft. Op zijn vraag of hiermee toch **wat ruimte is voor dat eerder gewenste onderzoek** antwoordt de heer VERWEIJ dat hij niet heeft gezegd dat men wat geld wil geven, maar dat het misschien wat geld zou kunnen gaan kosten, dat men in het sociaal domein wel op de goede plek weghaalt. In dit geval kan men er nog even over praten. Verder zal zijn fractie instemmen met amendement A6.03. PIT. Men heeft waardering voor **motie M6.01. Kunst aan de keukentafel: creatieve ontmoeting voor inwoners met een klein sociaal netwerk**, maar vraagt zich echter wel af wat het precies inhoudt dat het in **Gorinchem succesvol** was, wat men bedoelt met de opmerking dat het betaald moet worden door **herschikken in het sociaal domein en voor wie is die € 25.000, - is**. Ook vraagt hij of er überhaupt genoeg kunstenaars zijn voor 1 op 1 sessies en als er geen welzijnscoach beschikbaar is, hoe men e.e.a. gaat **coördineren** tussen de lokale welzijnsorganisaties, huisartsen, culturele partners, etc. Ook dit zal geld kosten. De D66-fractie heeft hen met deze motie aan het denken gezet over hoe men de beoogde doelen **op een andere manier kan bereiken**. Men kan mensen met een klein sociaal netwerk helpen dit uit te breiden door hen letterlijk uit hun isolement te halen. Vervolgens kan men op een geschikte locatie samen met anderen o.l.v. een professionele kunstenaar aan de slag. Op deze manier legt men sneller contacten dan wanneer er bij 1 inwoner 1 kunstenaar langskomt. Het is ook gezond om even in een andere omgeving te zijn en daar mensen te ontmoeten. Zijn fractie zal deze motie daarom niet steunen. Gezien het hoge percentage prijsstijgingen, loonstijgingen en inflaties kan men instemmen met motie M6.02. Geen bezuinigingen op sport en cultuur. Motie M6.03. Gratis bibliotheekabonnement tot en met 27 jaar zal men niet steunen. De genoemde doelgroep heeft digitaal heel veel informatie beschikbaar, een gratis bibliotheek pas doet hen niet direct verlangen naar een boek. Men is van mening dat er meer nodig is om jongeren aan het lezen te krijgen. Bovendien vindt zijn fractie het uitgavenpatroon van jongeren niet direct een signaal waaruit men afleidt dat zij geen geld voor een bibliotheekpas hebben. Men zou eerder kunnen denken aan mensen met een kleine beurs, etc. **Motie M6.04.**

Herdenkingsbomen/struiken op de begraafplaats zal men steunen. Verder zegt de heer VERWEIJ **motie M6.05. Gratis OV voor senioren met een krappe beurs** - met enkele kanttekeningen- te zullen steunen. Men vraagt **wanneer de genoemde termijn van 4 jaar ingaat**, of dat deze al is ingegaan en als dat zo is, of dat aan subsidie scheelt. Bovendien vraagt men zich af **of de subsidie geormerkt is voor AOW- gerechtigden**, omdat er nog veel andere groepen zijn die geholpen zouden zijn met gratis OV. Verder zou men ook graag zien dat wordt aangegeven dat een **reis naar het oogziekenhuis en het Erasmusziekenhuis** daarbij hoort. Tenslotte geeft de heer VERWEIJ een winstwaarschuwing m.b.t. het feit dat de gemeente niet gaat over het plaatsen en weghalen van bushaltes en dat het daarom voor een enkeling nog enigszins tegen zou kunnen vallen. Verder ziet men graag een **evaluatiemoment** voordat men een beslissing neemt over structureel. Van **motie M6.06. Geen fossiele reclame in de buitenruimte** begrijpt men de intentie, het streven naar een duurzame samenleving is belangrijk. Maar laat men het simpel en reëel houden: wat levert dit verbod Papendrecht op? De inwoners kunnen zelf beslissingen nemen en worden op de hoogte gehouden van wat er globaal gebeurt. Deze motie richt zich op een vorm van reclame die nauwelijks zichtbaar is in de gemeente. Men maakt beleid voor een probleem dat hier vermoedelijk nauwelijks speelt. Dit kost extra inzet op handhaving, waarbij het effect op het milieu amper te meten is. Zolang de ondernemers in Papendrecht op een door de wet toegestane manier reclame maken, moet men zich daar niet mee bemoeien. De PAB-fractie ziet liever concrete maatregelen die bijdragen aan een groene woonomgeving, gezonde lucht en duurzame energie in Papendrecht. Daarom stemt men tegen de motie. M.b.t. **motie M6.07. Prioriteit en duidelijkheid voorbereiding grote investeringen** heeft het college zowel gezegd overnemen en overbodig. Verder is er al € 100.000, - bezuinigd op nieuw beleid en vraagt men zich af of men met deze motie de speelruimte voor 'leuke dingen' niet nog beperkter maakt. De heer VAN DEN DOOL merkt per interruptie op dat de heer Verweij in zijn eerste termijn heeft opgeroepen tot waakzaamheid en alertheid voor de komende jaren. Nu het college dit als overbodig ziet, is de vraag of hij overbodige woorden heeft gesproken of niet. De heer VERWEIJ is in de war omdat het college in het advies aangeeft **overbodig en overnemen**. De vraag is, omdat men al een motie heeft aangenomen over sparen in de toekomst, wat de toegevoegde waarde is. Als er geld over is dat niet geormerkt is, moet dit in de pot voor de toekomstige investeringen. Zijn fractie had graag gezien dat er van het overschot wat meer in die pot gestopt was en wenst het college een beetje te prikkelen om hier meer en duidelijker werk van te maken. Zijn fractie zal deze motie niet steunen. Verder zal men voor **motie M6.08. Tussenevaluatie Woonplan 2020-2030 stemmen**, maar men zou hierbij graag een extra verzoek bij het dictum zien. I.p.v. het tweede punt -waar wordt aangegeven dat het college de raad de raad informeert over de uitkomsten en hierbij aangeeft of er sprake is van bijstellen en her prioritering- zou men ook naar zichzelf kunnen kijken en als

derde verzoek kunnen toevoegen: *De gemeenteraad ook in de gelegenheid te stellen om op basis van de evaluatie aan te geven welke kaders of doelstellingen van het woonplan aangepast moeten worden of geherprioriteerd moeten worden.* Dit zodat de raad zelf veranderingen kan aandragen. Men zal **motie M6.09. HAP steunen**. **Motie M6.10. Speelveldverkenning sociaal domein** heeft hij reeds uitgelegd. Omdat **motie M6.11 sportgala in ere herstellen** op het laatste moment is binnengekomen, ontvangt men daar graag eerst wat meer informatie over, o.a. hoeveel dat gaat kosten.

Mevrouw VAN ES heeft genoten van de eerste termijn, waarin serieuze inhoudelijke ideeën werden afgewisseld met inleidende beschietingen in aanloop naar de 2 verkiezingen die eraan komen. Voordat zij de amendementen en de moties bespreekt merkt zij m.b.t. de opmerkingen van het college n.a.v. haar betoog **over het sociaal domein** op, dat er sprake is van een **fundamenteel verschil van inzicht** in wat de samenleving is, wat tot de samenleving behoort en wat de rol van de overheid in die samenleving is. Voor haar fractie vindt preventie primair plaats voordat men een zorg- of een welzijnsloket bezoekt. Men is van mening dat het de samenleving schaadt om op cultuur en sport en andere verenigingen te bezuinigen en tegelijkertijd het sociaal domein steeds verder uit te breiden. Waar het gaat om dubbeling van taken heeft men gezien dat als er dubbeling van taken is en iets wordt gedaan door bv. Sterk Papendrecht en iemand in de culturele sector, het duidelijk is waar er geschrapt wordt. Niet in het sociaal domein. Voor het college valt het sociaal domein helemaal samen met de samenleving, zoals blijkt uit de nieuwe titel van de visie sociaal domein: samenlevingsvisie. Het college vindt dit een goede ontwikkeling. De D66-fractie vindt dit een slechte ontwikkeling en dat is het verschil van mening. **Amendement A6.01. Speelveldverkenning Sociaal Domein** is hun eigen amendement, hiervan zegt het college geen taakstelling te willen opleggen. In het amendement stelt men voor geen € 50.000, - voor het speelveldonderzoek te willen uitgeven, behalve als het ook meteen bedoeld is om te zien wat er bezuinigd kan worden. Dat is geen taakstelling, maar een onderzoek. Meer taken en meer geld mag altijd en overal aanhoudend besproken worden, maar minder geld dan blijkbaar niet. Dat taboe moet er echt af. De heer VAN DEN DOOL vraagt per interruptie wat de bedoeling is van het amendement en of het niet **handiger is om te komen tot een bredere motie** waarin men oproept om te doen wat haar fractie in het amendement ook bedoelt. Mevrouw VAN ES zegt dat de bedoeling is om geen geld weg te gooien. Men wil geen onderzoek dat gaat kijken wat men eigenlijk precies doet in het sociaal domein en of er ergens dubbelingen zitten. Zij is van mening dat men dit hoort te weten en dat het college gewoon haar werk moet doen. Met interne mensen hoort men dit in kaart te hebben. Dat de raad daar niet heel boos over is vindt haar fractie heel bijzonder. Men geeft geld om iets uit te zoeken wat men gewoon hoort te weten, voordat men de raad om miljoenen vraagt. M.b.t. de **motie** heeft haar fractie moeten slikken, dit vindt men een schaamteloze hertaling en overschrijving van hun amendement. Als het college niet aangeeft dat men de

gevraagde bezuinigingen daarin zal meenemen, krijgt men -volgens het amendement- het geld niet. Wanneer het college dat zou toegeven is de motie overbodig, omdat haar fractie het amendement dan intrekt. Het is absolute onzin om een amendement van een fractie te nemen en die voor de tweede termijn over te schrijven en het je eigen motie te noemen. De heer VAN DEN DOOL vraagt **of mevrouw Van Es het verschil ziet**, omdat de motie aangeeft dat zijn fractie het geld om tot die concrete voorstellen te komen wel zou willen besteden, maar dat men het onderliggende doel -om te komen tot de concrete voorstellen inclusief bezuinigingen- deelt. Men deelt de kritische benadering, maar wil koste wat kost komen tot concrete voorstellen, zodat de raad daar besluiten over kan nemen. Mevrouw Van Es kan dat schaamteloos vinden, men wil echter alleen tot die **concrete voorstellen** komen. Mevrouw VAN ES geeft aan dat men zeker vindt dat er concrete maatregelen moeten komen, maar dat die gewoon van het college moeten komen, die dit met eigen mensen moet doen. De heer BOERSMA merkt per interruptie op dat hij om de motie te maken **geen gebruik heeft gemaakt van het amendement** van de D66-fractie. De kwalificaties die zijn verder voor de rekening van mevrouw Van Es. De bedoeling van de motie is duidelijk. (Verder merkt mevrouw VAN ES op dat haar fractie eerder de naam mediamotie heeft genoemd: die motie waarbij als deze helemaal uitgevoerd wordt er niks anders in de werkelijkheid verandert, dan dat dit in de media aandacht heeft gekregen. Dit vond haar fractie 'een beter goed gejat dan slecht bedacht' m.a.w. meeliftmotie. Gewoon gratis meeliften op wat een ander al heeft opgeschreven en waar men nog antwoord op moet krijgen van het college en dat in een motie zetten. Het is natuurlijk campagnetijd en dan mag iedereen dat doen. Zij wil echter de fracties die dit hebben gedaan oproepen om, mocht dat in de campagne door anderen bij hen gebeuren, hier dan niet over te vallen.) M.b.t. **amendement A6.02 Ongedaan maken bezuiniging op flexibel cameratoezicht** heeft de heer Verweij een aantal zaken genoemd waarbij men dat zou kunnen inzetten. Zij merkt echter op dat hier hele strenge regels voor gelden en dat men i.v.m. privacy niet zomaar flexibel cameratoezicht mag toepassen. Mevrouw VAN WIJNGAARDEN vraagt waar het **belang van de inwoners** blijft als men op onveilige plekken met flexibel cameratoezicht een gedragsverandering kan bereiken. Mevrouw VAN ES begrijpt de redenering, maar denkt dat dit aan wettelijke regels gebonden is. Haar fractie heeft hier zelf mee te maken gehad toen men, toen het regenboogpad voor de tweede keer vernield was, heeft gevraagd om cameratoezicht toe te passen. Zij vraagt de portefeuillehouder wat de **voorwaarden** zijn om flexibel cameratoezicht toe te passen en of dit mag met de genoemde voorbeelden. M.b.t. **motie M6.01. Kunst aan de keukentafel: creatieve ontmoeting voor inwoners met een klein sociaal netwerk** antwoordt de heer VAN HETEREN op de vraag van de PAB-fractie waarom men het woord **succesvol** aanhaalt, dat men in Gorinchem expliciet kon aantonen dat ze 19 mensen -met een interventie- uit een sociaal isolement heeft geholpen. Zijn fractie is al een paar jaar op zoek naar dit soort meetbare resultaten. De heer VERWEIJ hoort het woord interventie, terwijl het gaat om mensen met een beperkt netwerk, die met meer mensen in aanraking moeten komen om nieuwe contacten op te doen. In dit geval blijft iemand in zijn eigen huis en

komt er 1 kunstenaar langs. Hij ziet dit niet als een netwerkverbreding. De heer VAN HETEREN zegt dat het zich ook door kan trekken, als meerdere mensen gaan schilderen, dansen of muziek maken en ze die mensen uiteindelijk bij elkaar zetten, waardoor zij mensen met dezelfde interesses ontmoeten. Op die manier stimuleert men het netwerk en de ontmoeting. De heer SPITSBAARD vraagt in reactie op de opmerking van mevrouw Van Es dat **zij in het sociale domein niet te veel bemoeienis wil hebben**, of dit wel strookt met 1 van deze plannen. De heer VAN HETEREN zegt dat zijn fractie gelooft in een faciliterende overheid. Uiteraard heeft men de liberale gedachte dat het vanuit de samenleving moet komen, maar de D66-fractie is een sociaalliberale partij en gelooft er daarom ook in dat de overheid wel een eerste stap moet zetten en ondersteuning en facilitering moeten bieden. Het is zaak daar een balans in te vinden. Men is van mening dat Sterk Papendrecht bv. een dergelijke interventie in gang moet zetten, om daarna te kijken hoe men dit aan de samenleving kan overlaten. Op de vraag van de heer SPITSBAARD of hij niet van mening is dat **€ 25.000, - veel geld is voor 19 deelnemers**, antwoordt de heer VAN HETEREN dat Sterk Papendrecht e.e.a. in gang moet zetten, met misschien behulp van welzijnscoaches die zaken coördineren en dat de € 25.000, - wordt besteed aan personeelskosten. Uiteraard moeten ook de kunstenaars een bepaalde vorm van subsidie ontvangen. De begroting is maximaal € 25.000, -, maar het zou ook goed minder kunnen zijn. In Gorinchem was dit de begroting waar men mee werkte, of de € 25.000, - expliciet aan de 19 deelnemers is besteed kan hij niet zeggen. De heer GRIMMIUS vindt dit een heel mooi idee. Hij heeft de motie als zodanig gelezen dat men gaat kijken of men mensen in een bepaald isolement kan 'verleiden' om hieraan mee te doen. De **interventie** die de heer Van Heteren noemt vindt hij een iets andere classificatie, dat doet wat meer aan als een verplichting. Daarnaast vraagt hij zich af hoe men ervoor gaat zorgen dat mensen die dit kunnen gebruiken ook **daadwerkelijk meedoen** aan dit programma op het moment dat het vrijwillig blijft. Verder merkt hij op dat een **succes in Gorinchem** niet betekent dat het in Papendrecht ook een succes gaat zijn. De heer VAN HETEREN zegt dat hij daarom ook niet gelooft dat men dit gelijk vanaf het begin als initiatief bij de samenleving kan laten. Dit omdat men de mensen eerst moet vinden. Hierbij denkt hij aan een bestaand netwerk zoals Sterk Papendrecht, die de mensen kent en met in gesprek komt, zodat ze achter hun interesses komen en hen zo kunnen koppelen aan een groep die muziek gaat maken of aan een specifieke kunstenaar die thuis kan komen. M.b.t. het woord **interventie** merkt hij op dat dit meer een beleidsmatig begrip. De heer GRIMMIUS vraagt of de D66-fractie weet **hoeveel mensen men zou kunnen helpen**, waarop de heer VAN HETEREN zegt dat dit een moeilijke vraag is om te beantwoorden, omdat hij dat niet kan voorspellen. Daarom stelt hij dit voor als pilot en als incidenteel en er niet direct structureel beleid van te maken. Uiteraard is hij het eens met de PAB-fractie dat men aansluitend middels een evaluatie moeten kijken of het werkt. Mevrouw STIGTER vraagt per interruptie of de heer Van Heteren op de hoogte is van de **activiteiten tegen eenzaamheid die Sterk Papendrecht al organiseert**, zoals de week van de ontmoeting, diverse workshops, etc. waarvoor ze mensen actief uitnodigen en of hij op de hoogte is van de resultaten die

deze activiteiten al geboekt hebben. De heer VAN HETEREN weet dat Sterk Papendrecht dit initiatief heel graag zou willen doen, als aanvulling op de huidige dienstverlening, zodat ze hier nog meer mensen mee kunnen bereiken. Verder kent hij concrete voorbeelden van activiteiten van Sterk Papendrecht die werkten, maar waarvan hij nog nooit meetbare resultaten heeft gezien omdat dit lastig te definiëren is. Dat is zijn worsteling in het sociaal domein: hoe men dat wel voor elkaar kan krijgen? Mevrouw STIGTER vindt dat deelnemers aan de cursus tegen eenzaamheid wel meetbare getallen zijn. De heer VAN HETEREN is het met haar eens, maar wanneer hij hier art. 40 vragen over stelt, krijgt hij deze cijfers niet. Mevrouw VAN WIJNGAARDEN vraagt **hoe kunst aan de keukentafel mensen bij elkaar kan brengen**. De praktijk wijst uit dat wanneer er 3 x een kunstenaar bij iemand thuiskomt, dit mensen niet uit hun eenzaamheid haalt. Zij vraagt of men bereid is de motie te verruimen, om mensen bij elkaar te zetten. De heer VAN HETEREN zegt dat het in Gorinchem juist werd gewaardeerd wanneer mensen werden aangesproken op hun interesse in kunst en dat dit hen activeert en zij weer een bepaalde zingeving in het leven kregen en weer enthousiast werden en naar een clubje zijn gegaan. Het is een middel, geen doel. Zijn fractie mist dat in het sociaal domein ook kunst en cultuur wordt gebruikt als middel. In antwoord op de vraag van de PAB-fractie naar de herschikking **van budget** geeft de heer VAN HETEREN aan dat men vindt dat er veel geld naar het sociaal domein gaat. Wanneer men iets nieuws voorstelt, vindt men dat er daarom gezocht moet worden binnen de bestaande begroting. M.b.t. **motie M6.02. Geen bezuinigingen op sport en cultuur** zegt het college dat het oordeel aan de raad is en dat men recent heeft geïnvesteerd in sport en cultuur. Mevrouw VAN ES zegt dat haar fractie in deze motie niet spreekt over stenen, maar over **investeren in mensen**. Het college zegt zich niet te kunnen vastleggen voor de toekomst, waarbij zij opmerkt dat men zich met elke investering die men doet voortdurend vastlegt voor de toekomst. Toen er bezuinigd werd op cultuur en sport was dat ook geen argument. De heer VAN DEN DOOL merkt per interruptie op dat men **niet heeft kunnen ontdekken dat er in de recente subsidies is bezuinigd op cultuur en sport**. Mevrouw VAN ES verwijst naar het cultuurplatform en merkt op dat wat er 10 jaar geleden aan cultuur en sport werd uitgegeven t.o.v. nu, er niet eens inflatie is bijgekomen, laat staan dat dat verhoogd is. Dit is aanhoudend verminderd met de bezuiniging van het cultuurplatform. Als men weer op de subsidiebundel gaat bezuinigen, moet dat niet weer gebeuren, dat is wat men daarmee bedoelt. M.b.t. de eigen motie **M6.03. Gratis bibliotheekabonnement tot en met 27 jaar** heeft men vooraf art. 40 vragen gesteld, waarop het college aan de slag is gegaan om e.e.a. uit te zoeken. Het college geeft nu aan mogelijkheden te zien en dit zelfs verder te verruimen dan tot 27 jaar en hierover in Q4 van dit jaar met een voorstel te komen, maar dat men dit niet direct in de begroting kan verwerken. Om te voorkomen dat het college -zoals diverse mensen hebben aangegeven- met de veren van de D66-fractie gaat pronken door te zorgen dat de motie niet wordt aangenomen en te komen met een eigen voorstel, heeft haar fractie de motie aangepast. Men heeft deze aangepast op wat het college van plan is te doen, hierdoor kan men het overnemen en kan men samen optrekken. **Motie M6.04.**

Herdenkingsbomen/struiken op de begraafplaats zal men, met de complimenten aan de PAB-fractie, steunen. M.b.t. **motie M6.05. Gratis OV voor senioren met een krappe beurs** geeft het college aan dat het nu nog niet bekend is hoe het met de subsidie zit. Voor haar fractie is dat echter niet het belangrijkste. Ook als men de subsidie weglaat is het geen heel groot bedrag dat gevraagd wordt. Het is bovendien een onderwerp - mobiliteit en zelfstandigheid- dat al heel lang onderwerp van gesprek is. Er zijn allerlei vormen van vervoer voor mensen die niet meer echt zelfstandig en mobiel zijn en de hulp van anderen daarvoor invoeren. Wat haar fractie ook belangrijk vindt bij dit punt, is dat er heel veel vrouwen zijn in de leeftijdsgroep waar de PvdA/GL-fracties het in hun motie over hebben die het OV gaan gebruiken **vanaf 66 jaar, die weduwe worden** en waarbij het niet voor iedereen gebruikelijk is om een rijbewijs te hebben. Vaak is het moment waarop zij alleen komen te staan ook het moment waarop de mobiliteit enorm afneemt en ze voor alles aan anderen hulp moeten vragen. Als men dan ook niet zelfstandig de bus kan gebruiken, is dit een groot probleem. Dit geldt uiteraard niet voor iedereen, dit is een bepaalde doelgroep qua financiën, maar 140% vindt haar fractie een goede grens. Haar fractie zal deze motie van harte steunen. De heer SCHUIL vraagt per interruptie of mevrouw Van Es het met hem eens is dat wanneer men **wacht op de regeling die door de overheid wordt uitgewerkt**, dit in de communicatie naar de burger duidelijker is. Dit zodat men weet wie hiervoor in aanmerking komt, i.p.v. de regeling eerst beschikbaar te stellen en dan later met een nieuwe regeling te moeten komen. Mevrouw VAN ES geeft aan dat haar fractie deze motie niet heeft gemaakt, maar dat de PvdA-fractie hier misschien op kan antwoorden. Zij is van mening dat het een het ander niet bijt. M.b.t. **motie M6.06. Geen fossiele reclame in de buitenruimte** hoort de heer VAN HETEREN de heer Lammers spreken over betutteling en symboolpolitiek. Uiteraard is dit geen betutteling, omdat het gaat over het bedrijfsleven. Men probeert een systeemverandering in Nederland door te voeren en heeft niet voor niets het streven van klimaatneutraal in 2050. Men wil niet voor niets fossiele brandstoffen uitfaseren, net als men dat ooit met roken heeft geprobeerd te doen. Men laat ook geen tabaksreclames meer zien. De heer BOERSMA herinnert zich een amendement dat de SGP-fractie een aantal jaar geleden heeft ingediend op de APV. Dat ging over **het verbod op overspelreclames**. De heer Van Hal zei daar destijds over dat het niet de taak van de overheid is om te bepalen wat gezond of ongezond is en wat goede zeden zijn. De heer VAN HETEREN vraagt of de SGP-fractie kan aantonen dat overspel of second love gevaarlijk is voor de volksgezondheid. Wanneer dat het geval is zal hij samen met de SGP een motie indienen. Verder denkt hij dat ten tijde van de opmerking van de heer Van Hal klimaatverandering misschien wat onderbelicht werd, of dat hij dit niet goed heeft ingeschat. Ook blijkt uit wetenschappelijke studies dat een verbod op fossiele reclame meer effecten heeft dan dat consumenten zelf hun consumptie gaan aanpassen. Het is wetenschappelijk onderbouwd dat men hiermee echt gedragsverandering kan bewerkstelligen, omdat men het niet meer normaal gaat maken in de publieke ruimte. In reactie op de opmerking van het college die aangeeft dat het **nationaal beleid** is, merkt de heer VAN HETEREN op dat men landelijk zegt dat het

lokaal beleid is. Met elkaar tegenspreken komt men nergens, daarom stelt hij voor lokaal te beginnen. Men heeft lokaal de middelen, de APV is juridisch houdbaar. Verder is Nijmegen Den Haag al gevolgd en zullen op 1 januari 2026 Utrecht, Delft, Zwolle en Leiden volgen. Papendrecht kan bij de vooruitstrevende gemeentes horen, of men gaat wachten totdat heel Nederland het heeft gedaan. In reactie op de opmerking van het college dat het **economische schade** zou kunnen opleveren merkt de heer VAN HETEREN op dat wanneer men de fossiele reclame uitbant er weer andere reclame komt. In de gemeente Amstelveen is een keer berekend dat als men helemaal geen reclame meer laat zien in de openbare ruimte, dit voor hen – als grotere gemeente- € 35.000, - schade zou betekenen. Dit terwijl de klimaatschade voor Nederland in de miljarden loopt. De heer SPITSBAARD hoort de D66-fractie als klimaatdrammer. Hij vraagt of de heer Van Heteren het met hem eens is dat i.v.m. de **indirecte schade van miljoenen mensen die naar de molens op Kinderdijk** gaan met CO2 uitstotende auto's, men die reclame of suikerreclames ook moet verbieden. De heer VAN HETEREN zegt dat men het nu over de fossiele reclame heeft, maar dat hij zou willen dat er minder bewegingen zijn over de wereld vanuit China naar Nederland voor de molens. Dit is schadelijk voor het klimaat en daardoor is er nu sprake van klimaatverandering en heeft men meer natuurrampen. Zijn fractie wil er gewoon voor pleiten om dit te zien als laaghangend fruit dat wacht om geplukt te worden. Dit is een aantoonbare maatregel en om echt een systeemverandering door te voeren, moet men dit soort ongemakkelijke stappen nemen. Dat heet politiek verantwoordelijkheid nemen en daarom vraagt hij steun voor deze motie. **Motie M6.07. Prioriteit en duidelijkheid voorbereiding grote investeringen** dient men samen met de CDA en OP-fracties in. Overbodig en overnemen vindt ook mevrouw VAN ES een rare combinatie van het college. Men vindt de motie zelf niet overbodig, omdat men bij de financiering van de VO-scholen erg kritisch was en er duidelijk is gezegd dat, om dit goed te kunnen blijven financieren, het blijven sparen heel belangrijk is. Het **blijvend voldoende overschotten in de reserve storten** is wat haar fractie betreft heel erg belangrijk. Daarnaast zag men in de perspectiefnota dat er ook best voor veel verschillende dingen geld uit de reserve gehaald wordt. Als men het er aan de ene kant niet erg ruimhartig in stort en het er aan de andere kant steeds ruimhartiger uithaalt, gaat men een probleem krijgen. Zij is van mening dat men elkaar hierin streng moet toespreken, hetgeen met deze motie wordt gedaan. De heer VAN DEN DOOL merkt per interruptie op dat hij het bijzonder vindt dat de D66-fractie na de enorm kritische opmerkingen over de investeringen in de VO-scholen, zich nu achter deze motie schaaft. Hij is hier heel blij mee. Mevrouw VAN ES bevestigt dat haar fractie heel erg kritisch was over de bedragen voor de VO-scholen. Nog altijd vindt men dit een enorm risico dat men tot na 2030neemt, maar het is een raadsbesluit en de D66-fractie zijn democraten. Op het moment dat er een besluit genomen is, is men we met elkaar verantwoordelijk om dat tot een goed einde te brengen en te zorgen dat het geld er komt. Mevrouw KARSO vraagt mevrouw Van Es per interruptie naar **voorstellen die men volgens haar niet uit de reserve had moeten halen**. Haar fractie vindt dat het college de nut en de noodzaak goed heeft onderbouwd.

Mevrouw VAN ES heeft er een technische vraag over gesteld, omdat er een nieuwe reserve wordt gemaakt waarvoor geld wordt onttrokken aan deze reserve. Hierdoor krijgt men een soort boomconstructie. Er is de reserve kapitaallasten toekomstige investeringen, waar men weer nieuwe bestemmingsreserves uit gaat trekken. Dat was een voorbeeld dat men twijfelachtig vindt. De heer BOERSMA vindt het fijn dat de toon van het debat over de VO-scholen anders is dan destijds. Hij kan zich wel herinneren dat de D66-fractie destijds heeft gezegd deze perspectiefnota die men nu behandelt als een soort lakmoesproef te zien, of men de meerjarenbegroting met relatief eenvoudige bezuinigingsmaatregelen sluitend kan krijgen, om ook comfort richting de toekomst te hebben. Op zijn vraag of dit klopt en of die **lakmoesproef** ook is geslaagd antwoordt mevrouw VAN ES dat het eerste deel klopt. Haar fractie heeft gezegd dat het zo zou moeten zijn dat als men de meerjarenbegroting tot aan 2030 sluitend wil krijgen, men daar ca. 3 miljoen voor zou moeten vinden. Dit zou geen probleem moeten zijn, omdat in totaal het dubbele gevonden moet worden. Als men die eerste 3 miljoen 'niet makkelijk vindt', kan men de 3 miljoen die na 2030 nog staat te wachten wel vergeten. Dat is echter **niet direct comfort**, dat is so far so good. Haar fractie heeft nu ook niet het comfort dat men van mening is dat het daarna wel goed gaat komen. Het is natuurlijk wel zo dat men op een andere manier met een aantal zaken moet omgaan. Men neemt meer risico's, gaat wat minder marges hanteren, etc. Het is niet zo dat wat er nu op papier staat eenzelfde zekerheid geeft als voorgaande meerderjarige begrotingen. Meer risico betekent ook dat het ook de verkeerde kant op gaan. M.b.t. **motie M6.08**. **Tussenevaluatie Woonplan 2020-2030** wil men graag de stand van zaken weten en men kent de portefeuillehouder als iemand die de raad goed informeert en die zelf alles goed in zijn hoofd heeft. Zij vermoedt dat een evaluatie een te zwaar wapen is en dat dit met art. 40. vragen kan worden opgelost, waardoor men een beeld krijgt van de stand van zaken. A.d.h.v. die antwoorden weet men of men iets moet bijstellen in het Woonplan. Haar fractie stelt dit voor omdat men aanhoudend hoort hoe moeilijk het is om personeel in te zetten en omdat de tijd -als het allemaal nog voor maart volgend jaar moet- begint te dringen. M.b.t. **motie M6.09**. **HAP** heeft men de portefeuillehouder horen zeggen dat dit i.v.m. allerlei afspraken misschien niet nodig is. Om deze reden wacht haar fractie de reactie van het college af. **Motie M6.10. Speelveldverkenning sociaal domein** heeft zij al toegelicht. M.b.t. **motie M6.11 sportgala in ere herstellen** zou haar fractie graag zien dat het zich niet beperkt tot sporters, maar dat er ook naar cultuur of nog breder wordt gekeken. Men hoort graag in het verdere debat wat hier wijsheid in is, maar haar fractie is er zeker voor om mensen in het zonnetje te zetten en hier aandacht aan te besteden.

(Schorsing 18.30 – 19.45 uur)

De heer STOUTHART wil beginnen met een positief geluid, laat men vooral niet vergeten **dat er al heel veel moois gebeurt in Papendrecht**. Men ziet een gemeente die investeert in veiligheid, in ruimtelijke ontwikkeling, in scholen en in

een aantrekkelijk ondernemersklimaat. Men ziet vrijwilligers, verenigingen en ondernemers die de handen uit de mouwen steken en inwoners die betrokken zijn bij hun buurt. Dat is de kracht van Papenrecht en daar mag men trots op zijn. Juist omdat men ziet wat er allemaal goed gaat in het dorp, blijft men ambitieus. De VVD-fractie zet zich in voor de gemeente die ruimte biedt aan groei en initiatief, die kiest voor financiële degelijkheid en die problemen oplost zonder onnodige bureaucratie. Men ziet dat deze lijn ook gevolgd wordt door het college en dat waardeert men. Men spreekt dan ook nadrukkelijk waardering en vertrouwen uit in het college. Men ziet een bestuur dat koers houdt, keuzes durft te maken en tegelijkertijd oog heeft voor de menselijke maat. **Amendement**

A6.01. Speelveldverkenning Sociaal Domein vindt men ingewikkeld worden. Wat voor de VVD-fractie vooral van belang is, is dat de bezuinigingen er gaan komen. Men vraagt de wethouder hier in de tweede termijn nog op terug te komen.

Amendement A6.02 Ongedaan maken bezuiniging op flexibel cameratoezicht zal men niet steunen. De expliciete bevoegdheid van de burgemeester is daarin doorslaggevend. Daarbovenop ziet men dat € 5.000, - het afgelopen jaar voldoende bleek te zijn. Verder is men niet enthousiast over **amendement A6.03. PIT**, waarvoor men verdeeld over een aantal jaar geld heeft uitgetrokken. Zijn fractie zal de ontwikkelingen in de komende periode afwachten. De heer GRIMMIUS merkt per interruptie dat men geld heeft uitgetrokken voor dit jaar en dat het daarmee ophoudt. Hij vraagt of de heer Stouthart bereid is om de kraan nu al dicht te draaien, waarop deze aangeeft dat het daarvoor nog te pril is en dat men eerst de ontwikkelingen af wil wachten. Als het een succes blijkt te zijn, staat men er zeker voor open om er dan geld voor uit te blijven trekken. De heer GRIMMIUS geeft aan dat men met deze perspectiefnota een keuze moeten maken voor wat men in de begroting van volgend jaar wil hebben. Als men de beslissing nu niet maakt, is het de vraag of het er dan volgend jaar in de begroting wel is. De heer STOUTHART is het daar niet mee eens en denkt dat men wel wat kan verzinnen. De VVD-fractie is tegen **motie M6.01. Kunst aan de keukentafel: creatieve ontmoeting voor inwoners met een klein sociaal netwerk**. Hierbij sluit men zich aan bij het college, dat aangeeft dat er voldoende initiatieven zijn om eenzaamheid te bestrijden. **Motie M6.02. Geen bezuinigingen op sport en cultuur zal men niet steunen** omdat bezuinigingen niet aan de orde zijn. Ook **motie M6.03. Gratis bibliotheekabonnement tot en met 27 jaar zal men niet steunen**, omdat hier voldoende potjes voor zijn zoals stichting Leergeld en het sport- en cultuurfonds Drechtstreden. Mevrouw VAN ES vraagt of de heer Stouthart, omdat haar fractie de motie heeft aangepast en men hier een reactie van het college op heeft gekregen dat zij mogelijkheden zien en hier zelf een voorstel voor willen doen, bereid is om nog even te wachten. De heer STOUTHART antwoordt dat hij hiertoe bereid is. Verder zal de VVD-fractie **motie M6.04. Herdenkingsbomen/struiken op de begraafplaats steunen**. **Motie M6.05. Gratis OV voor senioren met een krappe beurs zal men niet steunen**, omdat zijn fractie in 2022 al tegen de verkenning daarvan was. Dat de provincie onlangs heeft aangekondigd met een subsidieregeling te komen vindt zijn fractie al heel wat. De heer GRIMMIUS merkt

op dat de motie daarop ziet, omdat de gemeente daar dan wel gebruik van moet maken. Als men dat niet doet, staan de inwoners t.o.v. de andere inwoners van Zuid-Holland met lege handen. De heer STOUTHART zou eerst willen weten hoe de subsidieregeling eruit ziet. **Motie M6.06. Geen fossiele reclame in de buitenruimte** vindt zijn fractie de meest onzinnige motie van het jaar en zal deze daarom niet steunen. **Motie M6.07. Prioriteit en duidelijkheid voorbereiding grote investeringen** zal men wel steunen. Ook **motie M6.08. Tussenevaluatie Woonplan 2020-2030** vindt men een goed plan dat men zal steunen. **Motie M6.09. HAP** zal men niet steunen, voor een HAP -het is geen spoedeisende hulp- moet men op voorhand altijd een afspraak maken. Verder is er op het moment dat men naar een HAP gaat vaak ook een specialisme aan verbonden, hetgeen in Sliedrecht niet aanwezig is en waardoor men kostbare tijd kan verliezen. Men zou liever 10 minuten omrijden naar Gorinchem, Dordrecht of eventueel het Erasmusziekenhuis. M.b.t. **motie M6.10. Speelveldverkenning sociaal domein** laat hij de woordvoering aan de heer Boersma. M.b.t. **motie M6.11 sportgala in ere herstellen** vroeg de GL-fractie hoe de raad tegenover een eventuele terugkeer van het sportgala staat. De VVD-fractie staat hier in basis positief tegenover, mits de organisatie vanuit de sportverenigingen komt. Uiteraard moet de gemeente dan de subsidie verstrekken. Zijn fractie zal deze motie waarschijnlijk steunen.

Mevrouw KARSO geeft aan **amendement A6.01. Speelveldverkenning Sociaal Domein** te zullen steunen. Net zoals de heer Verweij is haar fractie van mening dat men het al jaren over bezuinigingen heeft en over hoeveel het sociaal domein geld kost. Ook haar fractie vindt een taakstelling meer op zijn plaats dan een onderzoek, waarvan het de vraag is of dat wat oplevert. De reactie vanuit het college vindt men mager. Dit college is wel heel goed in onderzoeken en verkennen, maar de raad wil resultaat en kostenbesparende maatregelen zien. Het verbaast haar fractie ook dat deze verkenning uitgevoerd moet worden. Zij wil het woord brevet van onvermogen niet noemen, maar het verbaast haar dat deze parate kennis om te kijken waar aan welke knoppen men kan draaien en hoe men tot besparingen kan komen in het sociaal domein niet aanwezig is in de organisatie. Om deze reden staat men heel erg positief tegenover het amendement. Van **amendement A6.02 Ongedaan maken bezuiniging op flexibel cameratoezicht** begrijpt men de gedachtegang, maar haar fractie staat echter niet achter cameratoezicht. Hierop zal men eerst de reactie van het college afwachten. **Amendement A6.03. PIT** zal men als mede-indiener uiteraard steunen. Men is hier net mee gestart, dus die middelen moeten gewoon geregeld zijn in de boekhouding, want anders weet men zeker dat er niet veel van terechtkomt. De voorkeur van haar fractie ging eigenlijk uit naar 3 jaar, maar 2 jaar is beter dan 1 jaar. **Motie M6.01. Kunst aan de keukentafel: creatieve ontmoeting voor inwoners met een klein sociaal netwerk** vindt men een mooi idee. Haar fractie is het er wel met het college eens dat men dit soort initiatieven zoveel mogelijk aan de samenleving moet overlaten. De heer VAN HETEREN

merkt per interruptie op dat daar wel geld voor nodig is, waarop mevrouw KARSO zegt dat het de vraag is of kunst het antwoord is en of de gemeente zich hiermee moet bemoeien. Haar fractie **laat dit liever over aan een cultuurplatform om te verkennen** of dit een passend en nodig antwoord is. De heer VAN HETEREN zegt dat er binnen het cultuurplatform in Papendrecht geen sterke culturele samenwerking is en dat men hen niet kan vragen een dergelijk initiatief op te zetten. Men moet juist vanuit de sociale kant het netwerk gebruiken om cultuur aan de mens te brengen. Mevrouw KARSO zou dit een gemiste kans voor het cultuurplatform vinden en als zij geen mankracht hebben kan men daar in investeren. Verder kan het cultuurplatform zijn contacten met Gorinchem benutten om te horen wat wel en niet werkt. Men is voorzichtig positief, maar is niet zeker of dit de manier is. Verder kan de PvdA-fractie zich goed vinden in **motie M6.02. Geen bezuinigingen op sport en cultuur**. Haar fractie heeft vorige week bij het vaststellen van het voorstel inzake de subsidieplafonds tegen gestemd, omdat men het niet eens is over de hoogte. Zij vraagt waarom de D66-fractie vorige week heeft ingestemd met het plafond van de subsidies, als men nu een dergelijke motie indient. Zij ziet de D66-fractie als een fractie die het ook heel erg belangrijk vindt dat men in sport en cultuur investeert. De aangepaste versie van **motie M6.03. Gratis bibliotheekabonnement tot en met 27 jaar** heeft men nog niet gelezen, maar deze zal steunen. Ook **motie M6.04.**

Herdenkingsbomen/struiken op de begraafplaats zal men steunen. **Motie M6.05. Gratis OV voor senioren met een krappe beurs** heeft men zelf ingediend. M.b.t. de vragen over de regeling van de provincie geeft zij aan dat haar fractie 2 jaar geleden een motie heeft ingediend waarbij men heeft gevraagd om een verkenning. Het college heeft toe aangegeven dat het een mooi initiatief is om gratis OV aan te bieden, maar dat men dat i.v.m. de enorme financiële uitdaging niet zal doen. Haar fractie probeert dat op dit moment op een andere manier weer met een motie, los van de regeling vanuit de provincie die men waarschijnlijk wel krijgt, omdat men dit erg belangrijk vindt. Zij vindt het belangrijk dat de gemeenteraad hier voor eens en voor altijd een besluit over neemt. Vindt men gratis openbaar vervoer belangrijk voor de doelgroep AOW-gerechtigden? Dit is een groep die het meeste risico loopt. En laat het nou net zo zijn dat de provincie met een regeling komt die naadloos aansluit op wat haar fractie voorstelt. Er is geld beschikbaar om 4 jaar lang gratis openbaar vervoer voor alle mensen mogelijk te maken. Omdat gratis OV voor alle mensen een grote kostenpost is, heeft men een keuze gemaakt voor een bepaalde doelgroep. In de motie kiest men heel bewust -met de nodige onderbouwing ook vanuit de ambtelijke organisatie- voor de AOW-gerechtigden. Voor de regeling kan men de aanvraag vanuit de gemeente over een paar weken indienen en zij weet dat heel veel gemeentes daar al mee bezig zijn. Deze motie is voor het college een steun in de rug om de aanvraag ook in te dienen. De positieve reactie van het college verbaast haar fractie wel, omdat er eerst geen geld voor was en men nu lijkt te

wachten op een exacte regeling van de provincie. Eigenlijk is het de vraag of het college -ook wanneer haar fractie deze motie niet had ingediend- deze regeling zou aanvragen bij de provincie. De heer BOERSMA vraagt per interruptie of deze motie er aan **bijdraagt dat meer mensen gebruik gaan maken van het OV of dat de mensen die er al gebruik van maken het gratis krijgen**. Mevrouw KARSO weet dit niet, zij weet wel om welke aantallen het gaat en wat men denkt dat het bereik zou zijn. Men gaat uit van ca. 150-175 mensen, maar weet niet of zij al gebruik maken van het openbaar vervoer. Door bewust te kiezen voor 140% wettelijk sociaal minimum gaat men ervan uit dat dit waarschijnlijk de mensen zijn die eigenlijk niet voldoende financiële middelen hebben. Dordrecht en alle andere gemeentes gaan daar ook op deze manier mee om. M.b.t. de vraag over **het reisgebied** klopt het dat zij in de motie foutief 2 keer hetzelfde heeft aangegeven. Verder heeft men er bewust gekozen om alleen (te beginnen met) het reisgebied binnen de Drechtsteden. Men zou dat ook kunnen verruimen met bv. Molenlanden, Gorinchem en Dordrecht, maar daar zou een ander kostenplaatje aan hangen. Het oogziekenhuis ligt niet in het afzetgebied zoals dat nu voorligt. De heer SPITSBAARD vraagt per interruptie **waarom men kiest voor AOW-gerechtigden** en niet voor iedereen in Papendrecht met de inkomenstoets van 140%, waarop mevrouw KARSO aangeeft dat dit volgens haar fractie de groep is die dit het hardst nodig heeft. Het gaat om mensen die een krappe beurs hebben. Gratis OV voor iedereen zou voor Papendrecht een hele zware kostenpost zijn. Als men het zelf kan betalen, moet men dat zoveel mogelijk doen. Het geld dat de gemeente daarmee bespaart, kan men voor andere doeleinden inzetten. Om deze reden heeft men gekozen voor deze doelgroep, die het meeste risico loopt om niet mobiel te worden en dus een mindere gezonde levenshouding te ontwikkelen. De heer VAN DEN DOOL vraagt per interruptie **wat er gebeurt wanneer een aantal van de uitgangspunten uit de motie niet helemaal stroken met de subsidievoorwaarden** van de provincie. Is er dan ruimte om de motie zo aan te passen dat men de provinciale subsidie kan blijven gebruiken? Mevrouw KARSO heeft vanuit de regeling niet gelezen dat iets tegenstrijdig zou zijn, wat haar fractie betreft is het complementair. Het enige dat men zich kan voorstellen is dat men in de verantwoording wat meer gegevens zou moeten aanleveren. Als het wel tegenstrijdig zou zijn met de provincie, is het uiteindelijk aan de raad om te beslissen wat men belangrijk vindt en of de gemeente alsnog € 35.000, - wil uitgeven voor deze doelgroep. De heer BOERSMA vraagt per interruptie **hoe de PvdA-GL-fractie dit zou willen betalen**, waarop mevrouw KARSO aangeeft dat dit via de begroting/algemene reserve zou kunnen. Men verwacht echter wel dat men de € 35.000, - verlaagd krijgt vanuit de provincie. Anders is de vraag of men dit belangrijk genoeg vindt om eigen middelen in te zetten. Haar fractie vindt van wel. Er zijn genoeg andere zaken, zoals het scheidingsloket of de investeringen voor de fte's voor Sterk Papendrecht, gefinancierd. M.b.t. **motie M6.06. Geen fossiele reclame in de**

buitenruimte vraagt mevrouw KARSO waarom men dit niet zelf via de APV regelt, door dit via een initiatiefvoorstel wat breder met elkaar te bespreken. Uiteraard is haar fractie voorstander waar het gaat om systeemverandering m.b.t. fossiele reclame in de buitenruimte en over mensen bewust maken van het eigen gedrag.

M.b.t. motie M6.07. Prioriteit en duidelijkheid voorbereiding grote

investeringen begrijpt zij dat men hier duidelijk over moet zijn, maar is haar fractie van mening dat dit ook het geval is en dat de onderbouwing vanuit het college duidelijk is. Men moet zoveel mogelijk sparen voor de vo-scholen, de energietransitie en de verduurzaming en vergroening van de openbare ruimte. Men moet niet alleen sparen voor die grote investeringen en om het sparen zelf.

Er is een aantal belangrijke andere zaken die men ook wil bekostigen en ziet daarom het probleem niet. **M.b.t. motie M6.08. Tussenevaluatie Woonplan**

2020-2030 vraagt mevrouw KARSO waarom men dit in het eerste kwartaal van 2026 zou doen en niet eerder en waarom niet via schriftelijke vragen. Daarnaast is men van mening dat men via allerlei beeldvormende bijeenkomsten m.b.t.

wonen goed antwoord krijgt vanuit de portefeuillehouder. Van **motie M6.09. HAP** begrijpt men de gedachte, maar haar fractie zal deze niet steunen. Daarbij vraagt men zich af of dit aan de gemeente is. Betrokken blijven vindt men een goed idee,

maar samenwerken niet. **Motie M6.11 sportgala in ere herstellen** heeft haar fractie mede-ingediend. Een sportgala is meer dan sporters in het zonnetje zetten, het is een belangrijk moment om prestaties te vieren en te erkennen en de verbindende kracht van sport te benadrukken. Op de vraag die mevrouw VAN ES per interruptie stelt of men dit ook **breder kan trekken dan alleen sport** antwoordt mevrouw KARSO dat het niet alleen om sport gaat, maar dat men dit als voorbeeld heeft genomen omdat dit destijds is wegbezuinigd. Het kan bv. een gala zijn voor sport en cultuur, waarbij het erom gaat dat men sporters en vrijwilligers in het zonnetje wil zetten en men dit met elkaar moet vieren. Wat haar fractie betreft geeft men het college daarmee de opdracht om het breder te trekken en anders te benaderen dan jaren geleden. De kosten -destijds betrof het € 10.000,00- zullen uiteraard meer zijn als men dat weer nieuw leven inblaast en breder gaat trekken, maar het kan -afhankelijk van de sponsoring- ook minder kosten. De uitvoering zou men zoveel mogelijk aan het college willen overlaten.

De heer VAN DEN DOOL merkt in reactie op dat de OP-fractie de eerste termijn sprak over **een zoektocht naar goed bestuur** in Papendrecht en over een responsieve overheid. Zijn fractie is echter van mening dat een democratie naast responsief ook effectief moet zijn. Men moet presteren en ook robuust zijn. Daarnaast is in de zoektocht naar goed bestuur ook de rechtsstaat belangrijk. Men houdt zich aan wetten en regels en kent macht en tegenmacht. Zo is de zoektocht naar goed bestuur een soort balanceer act geworden. Men waardeert het pleidooi van de OP-fractie, maar heeft ook het gevoel dat men uit evenwicht raakt als men niet ook inzet op al die andere waarden. Verder vindt de heer VAN DEN DOOL het fijn dat wethouder Jansen aangeeft dat men

dit najaar een **uitvoeringsplan voor dat warmtenet** gaat bespreken. Zijn vraag in de eerste termijn ging vooral over de planning van de eerste **geothermie bron**. De huizen die men nu heeft aangesloten op het warmtenet worden immers nog verwarmd door gas of door verbranding van huisvuil. De essentie is dat men de CO₂ uitstoot wil verminderen en dat gaat inderdaad gebeuren als de geothermie bron komt. M.b.t. **amendement A6.01. Speelveldverkenning Sociaal Domein** merkt de heer VAN DEN DOOL op dat het ingewikkelde is dat men het eens is met het doel dat het amendement beoogt, namelijk concrete bezuinigingsvoorstellen en handreikingen om de stijgende kosten te beheersen. Daarom zou men de wethouder willen oproepen om juist dat te gaan doen. Dat doet men in **motie M6.10. Speelveldverkenning sociaal domein**, met het verschil dat als men het amendement zou steunen, hier geen middelen voor zouden zijn. Daarom zal men het amendement niet steunen, maar wel de oproep. Mevrouw VAN ES merkt per interruptie op dat het lijkt alsof de CDA-fractie zich er niet van bewust is dat het een voorwaarde is dat er echt bezuinigingsmogelijkheden in komen. **Als het college echter een toezegging doet dat zij die bezuinigingsopties in dat onderzoek meeneemt**, is het amendement niet meer nodig en de motie overbodig. De heer VAN DEN DOOL zegt dat als de wethouder met een duidelijk antwoord komt dat er inderdaad handreikingen komen om die stijgende kosten te beheersen en er bezuinigingsvoorstellen komen, het amendement en de motie inderdaad overbodig zijn. Het verschil zit erin dat de CDA-fractie het risico niet wil lopen dat het college het geld kwijtraakt om met een **extern bureau** zaken scherper te krijgen. Daarbij gaat het ook om de waarde om van buiten naar binnen te laten kijken. Dat is het verschil tussen het amendement en de motie. **Amendement A6.02 Ongedaan maken bezuiniging op flexibel cameratoezicht** zal de CDA-fractie gezien de antwoorden van het college, dat het geld niet is benut, niet steunen. **Amendement A6.03. PIT.** heeft men mede-ingediend. Hierbij merkt hij op dat hij in een vorige raadsvergadering fel heeft gereageerd op indieners van een motie inzake de Bethlehemkerk, waarbij hij heeft gevraagd waarom men niet een telefoontje heeft gepleegd voor men over een andere partij heen iets afsprekt. In diezelfde zin maakt hij dat verwijt nu richting het college. Waarom niet even een telefoontje met de werkgroep als er na een half jaar al blijkt dat er opeens helemaal geen geld meer is? Men is heel dankbaar dat de heer Grimmius dit heeft opgemerkt, dus van harte steun aan dit amendement. **Motie M6.01. Kunst aan de keukentafel: creatieve ontmoeting voor inwoners met een klein sociaal netwerk** vindt zijn fractie een leuk project dat ook in een aantal andere gemeenten gebeurt. Alleen is het verschil dat het daar allemaal georganiseerd wordt door vrijwilligers en vanuit de samenleving. Hierbij sluit hij zich aan bij de PvdA-fractie, die vroeg of het niet op een andere manier georganiseerd kan worden. Kunnen de betrokken kunstenaars, met andere samenlevingspartijen, het niet deels zelf organiseren? En misschien is een subsidie van de PIT hier wel op zijn plaats. Dan ligt het initiatief in de samenleving en is de kans op continuïteit en impact groter. De heer GRIMMIUS voelt zich per interruptie een beetje bezwaard om de heer Van der Dool -omdat zij samen in de werkgroep zaten- hier vragen over te stellen. Maar hij gaat ervanuit dat de heer Van den Dool ervan op de

hoogte is dat de PIT juist niet voor langdurige, structurele geldelijke ondersteuning is. Hierop geeft de heer VAN DEN DOOL aan hier zeker van op de hoogte te zijn. In de andere gemeenten die hij net noemde wordt dit door vrijwilligers georganiseerd en zijn er helemaal geen kosten voor de gemeente meer aan verbonden. Hij sluit niet uit dat er een opstartsubsidie nodig is, maar het voordeel van de inzet van vrijwilligers is dat men minder ambtelijk met welzijn- en cultuurcoaches zou hoeven te werken. M.b.t. **motie M6.02. Geen bezuinigingen op sport en cultuur** is men van mening dat hier een onterecht beeld wordt geschetst en daarom zal men tegen stemmen. M.b.t. **motie M6.03. Gratis bibliotheekabonnement tot en met 27 jaar** wacht men op de definitieve formulering. In eerste instantie vroeg zijn fractie zich af of men de jongvolwassenen niet te veel pampert door hen een gratis abonnement te geven. Het is ook belangrijk dat zij begrijpen dat niet altijd alles gratis is. Aan de andere kant is het ook mooi als men hen kan stimuleren. Dus een bredere pilot zou welkom zijn. **Motie M6.04.**

Herdenkingsbomen/struiken op de begraafplaats vindt men een mooie gedachte en zal men steunen. De ruimte hiervoor lijkt zijn fractie echter wel beperkt en het is ook belangrijk dat de boom of struik eigendom van de gemeente blijft, zodat deze ook gesnoeid kan worden. Mevrouw VAN WIJNGAARDEN merkt per interruptie op dat zij uiteraard op de begraafplaats is geweest om te kijken naar de mogelijkheden. Hierbij zegt zij dat er geen sprake is van grote bomen en struiken. In overleg met het beheer van de begraafplaats zal men daar een plek voor zoeken. M.b.t. **motie M6.05. Gratis OV voor senioren met een krappe beurs** heeft hij gehoord dat men het woord uitgangspunt mag interpreteren als de uitdrukkelijke wens en dat het college ruimte heeft om aan te sluiten op de provinciale subsidie. Zijn fractie vindt het goed dat het gaat om senioren met een krappe beurs. Verder zou men in de komende periode graag evalueren hoe er gebruik van wordt gemaakt en wat het effect is. Verder begrijpt hij niet waarom het college positief is, maar de motie wel ontraadt. Zijn fractie zal deze motie steunen. De CDA-fractie begrijpt de bedoeling van **motie M6.06. Geen fossiele reclame in de buitenruimte** en heeft daar sympathie voor, toch zal men hier om de volgende redenen niet mee instemmen. De realiteit is ook de komende jaren nog dat men gebruik zal moeten blijven maken van fossiele brandstoffen. Mensen moeten hun huizen nog verwarmen op een andere manier en kunnen ook nog niet allemaal elektrisch gaan rijden. Daarnaast denkt men niet dat een reclameverbod gaat helpen om het gebruik te beperken. Dan kan men beter de eerdergenoemde geothermiebron sneller aansluiten of extra elektrische laadpalen aanbieden. Tenslotte vindt zijn fractie dat men heel spaarzaam moeten zijn met het verbieden van uitingen. Hij kan nog een heel aantal onderwerpen (ongezond eten, second love en Klarna) verzinnen waarvoor men ook liever geen reclame zou maken. Men laat dat liever aan de nationale overheid en vindt het te betuttelend en ingewikkeld om zich daar lokaal mee te bemoeien. Inzake **motie M6.07. Prioriteit en duidelijkheid voorbereiding grote investeringen** is hij blij met de toezegging van het college. Toch is de motie daarmee wat zijn fractie betreft niet overbodig omdat een expliciete uitspraak van de raad helpt. De in de breedte gedeelde opvatting van de raad is dat men ondanks goede financiële perspectieven waakzaam

moet blijven en de financiën gezond moet houden. Het resultaat van de jaarrekening mag geen grabbelton worden. De heer GRIMMIUS merkt per interruptie op dat **de raad besluit wat er in de bestemmingsreserve gaat en wat men eruit haalt**. Hij heeft de heer Van den Dool horen zeggen dat het lijkt dat het er soms wel heel makkelijk uit gaat. Hierbij merkt hij op dat dat de raad dat zelf doet. De raad heeft deze bestemmingsreserve ingesteld en heeft daarvan gezegd dat de niet gelabelde resultaten van het vorig jaar overgaan naar de bestemmingsreserve. De motie lezend staat er *het jaarresultaat*, hetgeen volgens hem inhoudt dat het totaal van wat er overblijft naar de bestemmingsreserve gaat, tenzij er uitzonderingen zijn. Hierdoor concludeert hij dat als men kijkt naar de jaarstukken die men as. maandag gaat behandelen, er een aantal zaken is die men van vorig jaar doorschuift naar dit jaar, omdat dit gelabelde gelden zijn waarvan de CD-fractie in de nieuwe situatie zegt dat men dat niet meer zou moeten doen. Deze zouden volgens de motie vervallen en direct naar de bestemmingsreserve gaan. De heer VAN DEN DOOL zegt dat **dit niet helemaal klopt**. Men kan zich nog steeds voorstellen dat er gelabelde uitgaven nodig zijn en doorgeschoven moeten worden. Deze motie roept op om duidelijk prioriteit te geven aan het sparen en storten in de reserve. M.a.w. maak er geen sport van om zoveel mogelijk gelabelde uitgaven te verzinnen als er eenmaal een positief jaarresultaat is, maar geef voorrang aan het sparen. Dit omdat men immers het besluit heeft genomen over grote investeringen in de toekomst. Deze boodschap zou men het college graag meegeven. De heer GRIMMIUS begrijpt de gedachtegang van de heer Van den Dool en kan hier voor een groot deel in meegaan. Alles richting de bestemmingsreserve, tenzij iets toch gelabeld moet blijven. Hierbij is hij het niet eens met de opmerking **dat het college zou zoeken naar wat men nog kan labelen**. Hij gaat ervan uit dat dit naar eer en geweten gaat. De omdraaiing van de situatie vindt de heer GRIMMIUS wel een significant verschil dat men maakt, over hoe men met de bestemmingsreserve omgaat. In die zin is de motie vrij kort door de bocht, terwijl het wel een **serieuze verandering** met zich meebrengt van hoe men de bestemmingsreserve vult. Omdat zijn fractie dat nog een beetje oncomfortabel vindt, verzoekt men de heer Van de Dool hen iets **meer comfort** te geven, omdat men gelabelde zaken ineens richting de bestemmingsreserve gaat schuiven. De heer VAN DEN DOOL zegt dat de raad zaken zelf labelt. Als een groot werk niet af is en er nog geld aan besteed moet worden, moet het worden doorgeschoven naar het volgende jaar. Dat kan nog steeds gebeuren. Tegelijk heeft de heer Grimmius gelijk waar hij zegt dat het een verandering is. Maar nu de besluiten voor de grote investeringen in de toekomst genomen zijn, is zijn fractie van mening dat men echt prioriteit moet geven aan het daar waar mogelijk sparen en storten in de reserve die daarvoor bedoeld is. Men heeft de motie dusdanig opgesteld dat er **nog steeds een goede onderbouwing/labeling nodig** is, zodat dat raad weet waar het over gaat. **Motie M6.08. Tussenevaluatie Woonplan 2020-2030** zal de CDA-fractie steunen. De uitkomst van een beknopte evaluatie zou t.b.v. de nieuwe collegeonderhandelingen kunnen worden meegenomen. **Motie M6.09. HAP** vindt zijn fractie een moeilijk voorstel, men heeft een huisarts in de regio hiernaar gevraagd, die aangaf dat huisartsen dit zelf moeten financieren. Er was een HAP in

Sliedrecht en Alblasserdam, maar die zijn ook om deze reden weer gestopt. Daarnaast is door de VVD-fractie ook terecht de link gelegd van de HAP en het snel schakelen met het ziekenhuis en de noodapotheek. Misschien zou de toezegging van de wethouder hier nog eens serieus over praten ook voldoende zijn. I.v.m. de medische aspecten vindt zijn fractie het lastig hier een uitspraak over te doen. Men is m.b.t. **motie M6.11 sportgala in ere herstellen** niet enthousiast over alleen het sportgala. Het is destijds gestopt omdat het 'wat sleets' werd en het veel tijd, inzet en geld kostte. Verder merkt hij op dat de wethouder al heel veel aan waardering voor sport doet, telkens als er iemand kampioen is komt de wethouder op bezoek, etc. Of een nieuwe en wat bredere formule wel een idee laat hij in het midden. De heer GRIMMIUS merkt per interruptie op dat **de CDA-fractie in 2023 zelf** -ook in reactie op dat het sportgala is verdwenen- een **motie indiende** om de sport weer in het zonnetje te zetten. Hij vraagt of de heer Van den Dool van mening is dat de uitvoering van die motie voldoende is, of dat er nog wat meer waardering richting sporters, vrijwilligers en eventueel de cultuursector zou kunnen komen. De heer VAN DEN DOOL zegt dat hij om die reden ook zijn waardering heeft uitgesproken voor dat wat er nu al gebeurt door het college op dat gebied. Hij weet eerlijk gezegd niet wat er nog extra zou kunnen. Dat betekent niet dat men niet openstaat voor verdere suggesties, maar een sportgala vindt men een wat oude en versleten formule.

De heer GRIMMIUS merkt op dat de woordvoering van de heer Van Den Dool inzake de democratie en rechtsstaat hem erg bekoort. M.b.t. **amendement A6.01. Speelveldverkenning Sociaal Domein** merkt hij op dat het idee dat er een college is dat nu haar vierde perspectiefnota presenteert en nu pas tot de conclusie komt dat men eigenlijk niet zo goed weet wat er reilt en zeilt in het sociaal domein en men moet gaan verkennen met welke partners men te maken heeft en hoeveel dat kost en oplevert, **verbazingwekkend en schokkend** is. Waar heeft het college de afgelopen 3 jaar dan op geacteerd? De heer VAN DEN DOOL merkt per interruptie op dat hij de hartenkreet begrijpt, maar hij vraagt de heer Grimmius **of hij zaken zoals de routekaart jeugd en het nieuwe inkoopbeleid op het sociaal domein heeft gemist**. De heer GRIMMIUS ontkent niet dat er zaken zijn gebeurd, maar stelt dat dit kennelijk is gebeurd zonder dat men goed weet wat er in het sociaal domein precies speelt. De heer Van den Dool noemde in zijn eerste termijn de voetbalcoach die aan het begin van de wedstrijd een speelveldverkenning gaat doen om erachter te komen waar de cornervlag en de doelen staan. Dit vond hij een beetje raar. De GL-fractie vindt het best raar dat een college dat al 3 jaar zit niet helemaal weet hoe ze in het sociaal domein moeten opereren. Hij merkt richting de heer Van den Dool op dat er kennelijk zaken zijn afgesproken en vastgesteld, ook de samenlevingsvisie, zonder dat men precies in de gaten had hoe het er in het sociaal domein precies aan toe gaat. Hij ontkent niet dat er zaken zijn gebeurd, dat er visies zijn vastgesteld en men vordering heeft gemaakt. Alleen vindt zijn fractie het dan, omdat men daar al visies op heeft vastgesteld, mosterd na de maaltijd om nu nog te gaan onderzoeken wat er precies allemaal voor verschillende spelers in het sociaal

domein zijn. Dan is het best raar dat het college tijdens de vierde en laatste perspectiefnota vindt dat men het sociaal domein moet gaan onderzoeken. Hij is er altijd vanuit gegaan dat het college wist waar het over ging en dat schijnt nu toch niet helemaal het geval te zijn. M.b.t. het amendement zelf is hij onder de indruk van de woorden van de heer Verweij, er zijn al verschillende onderzoeken geweest die in de praktijk nog niet veel hebben opgeleverd. Zijn fractie neigt ernaar het amendement te steunen, hetgeen de motie overbodig maakt. **Amendement A6.02 Ongedaan maken bezuiniging op flexibel cameratoezicht** zal zijn fractie omdat het budget niet wordt gebruikt niet steunen. M.b.t. het eigen **amendement A6.03. PIT** is zijn fractie blij met alle mede-indieners, zodat men de PIT voldoende financiële zekerheid voor de komende jaren kan bieden. Het is een initiatief dat moet groeien en dat onderdeel moet worden van de samenleving. Omdat het net een kleine 3 maanden geleden is begonnen, zou het niet gepast zijn om nu al te zeggen dat er geen geld meer is. Ook is hij bang dat het precedentwerking kan hebben voor andere initiatieven die men zou willen ontplooiën op het gebied van participatie. De heer BOERMSA merkt per interruptie op dat hij in de veronderstelling was dat het bedrag van € 100.000, - **verspreid zou worden over een aantal jaar**, waarna vervolgens geëvalueerd zou worden. Deze gedachte zou voor zijn fractie de voorkeur hebben omdat men zich niet kan voorstellen dat men hieraan € 100.000, - kan opmaken, wat zijn fractie ook te veel geld zou vinden. De heer GRIMMIUS zegt dat men 2 jaar geleden heeft gevraagd om € 100.000, - voor het jaar 2025, dus het was altijd bedoeld voor 1 jaar. Nu vraagt men € 100.000 voor 2026 en voor 2027, zodat het kan groeien in de samenleving. Hij is het met de heer Boersma eens dat dit geïnterpreteerd kan worden als veel geld, misschien is het ook wel te veel. Maar dat weet men nog niet. Men wil niet van tevoren zeggen dat het wel met minder kan, voor hetzelfde geld komen er heel goede ideeën bij de PIT. Dan zou het heel jammer zijn als het geld er niet is. Hierbij merkt hij op dat de € 100.000, - per jaar er niet extra bovenop komt, maar dat als men aan het eind van een jaar bv. € 63.000, - over heeft, dit wordt aangevuld naar € 100.000, -. Dit zou best te veel kunnen blijken te zijn, maar daar komt men pas achter als men het geld beschikbaar maakt. Misschien komt men er inderdaad wel achter dat € 50.000, - genoeg is. Mevrouw VAN WIJNGAARDEN merkt per interruptie op dat het feit dat het **door vrijwilligers wordt gerund** betekent dat al het geld voor de gemeenschap is. **Motie M6.01. Kunst aan de keukentafel: creatieve ontmoeting voor inwoners met een klein sociaal netwerk** zal de GL-fractie steunen, hierbij is men wel benieuwd naar de reactie van het college. M.b.t. **motie M6.02. Geen bezuinigingen op sport en cultuur** is hij het eens met mevrouw Karso dat het jammer is dat de subsidieplafonds, waar juist een verlaging van de subsidieplafonds op sport en cultuur in zat, zijn vastgesteld met alleen een tegenstem van GL en de PvdA-fracties. Dit terwijl in het amendement bij de eerste constatering wordt opgemerkt dat dit het geval is en dat dit niet juist is. In reactie op de opmerking dat er niet echt bezuinigd wordt op sport en cultuur en de subsidieplafonds zegt de heer GRIMMIUS dat er de afgelopen 3 jaar (in positieve zin) 3 x een inflatiecorrectie is toegepast van in totaal 16,4% verhoging van het subsidieplafond. Toch is het subsidieplafond specifiek voor sport en cultuur

gedaald van € 1.014.000, - naar € 1.005.000, -. Daar is dus € 9.000, - vanaf, ondanks dat men meer dan 16% heeft toegevoegd. **Er is dus zeker wel bezuinigd.** Richting het college, die aangeeft dat er heel erg wordt geïnvesteerd (in de MFA), heeft hij al eerder aangegeven dat investeren om meer gaat dan alleen om stenen, het gaat ook om mensen. De heer VAN DEN DOOL vraagt of de **daling** niet te maken heeft met het feit dat een aantal aanvragen gewoon niet zijn gedaan in de afgelopen jaren, waarop de heer GRIMMIUS aangeeft dat de daling komt doordat het college van systematiek is veranderd en heeft besloten om vanaf nu alleen nog maar de subsidiefonds aan de raad voor te leggen, gebaseerd op wat er vorig jaar daadwerkelijk is uitgegeven en niet op het plafond van het voorgaande jaar. Als men de inflatiecorrectie toepast op het plafond van vorig jaar, dan verhoogt het. Maar nu de inflatiecorrectie wordt toegepast op wat er daadwerkelijk is uitgegeven, verlaagt het per saldo in de absolute euro's en dat zorgt ervoor dat het een bezuiniging is. Het nadeel hiervan is dat men de structurele ontvangers helpt, maar dat er dan geen ruimte meer is voor nieuwe subsidieaanvragen. De heer VAN DEN DOOL merkt op dat de verenigingen en instellingen die de subsidies hebben gekregen, deze hebben gekregen inclusief **een verhoging ruim 16%**. De heer GRIMMIUS zegt dat dit het geval is alleen voor de mensen die al subsidie ontvangen. Er is echter -omdat de pot sneller leeg is- geen ruimte voor nieuwe subsidieaanvragen, omdat men de subsidie baseert op een lager bedrag dan het jaar daarvoor, waardoor het elk jaar daalt. Hij merkt nogmaals op dat de cijfers aangeven dat men in 1 jaar tijd van € 1.014.000, - gaat naar € 1.005.000, -, ondanks dat het met 16% is verhoogd. Dan kan men niet anders dan concluderen dat het minder wordt. Mevrouw BOKMA vraagt per interruptie of hij de mening deelt dat wanneer een aanvraag van een vereniging niet meer binnen het plafond past, men dit op basis van de **incidentele subsidie** zou kunnen doen, zodat het voor het jaar erop weer structureel wordt. De heer GRIMMIUS zegt dat dat inderdaad kan. Mevrouw VAN ES vraagt per interruptie of de heer Grimmius zich ervan bewust is dat er ook daadwerkelijk **gekort wordt op het moment dat er dubbelingen zijn**. Zoals bv. de Culturele Raad, die taken zijn niet binnen de culturele sector overgenomen, want het gebeurde al ergens anders, nl. ergens binnen het sociaal domein. Dat zijn ook allemaal kortingen die steeds hebben plaatsgevonden binnen cultuur en sport. Daarbij noemt zij ook het beeldenpark. De heer GRIMMIUS zegt dat hij zich hier zeker van bewust is en dat hij daarom deze motie steunt. Ook **motie M6.03. Gratis bibliotheekabonnement tot en met 27 jaar** zal zijn fractie -ook in de aangepaste vorm- steunen. Wel merkt hij richting het college op, die in de schriftelijke reactie aangaf dit niet in de begroting te kunnen verwerken maar dat men in het vierde kwartaal van dit jaar wel een voorstel kan doen, dat de begroting ook in het vierde kwartaal van dit jaar valt. **Motie M6.04. Herdenkingsbomen/struiken op de begraafplaats steunt men van harte**. De eigen **motie M6.05. Gratis OV voor senioren met een krappe beurs** heeft mevrouw Karso voldoende toegelicht, afgezien van het feit dat zijn fractie het liefst gratis openbaar voor iedereen zou zien, hetgeen op dit moment helaas niet realistisch en betaalbaar is. Daarom moet men beginnen met 1 doelgroep en volgt de rest hopelijk vanzelf. Ook **motie M6.06. Geen fossiele reclame in de buitenruimte** zal men zeker

steunen. Hierbij vraagt hij hoe het college - zij waren daar in de schriftelijke reactie niet heel positief over- wanneer deze motie wordt aangenomen zal omgaan met de uitvoering hiervan. Gaan zij een zodanig voorstel aan de raad doen voor een wijziging van de APV, zoals deze motie beoogt? Hierbij merkt hij op dat het de bevoegdheid van de raad is. Wanneer het college hier niet positief op reageert, stelt hij richting de D66-fractie een initiatiefvoorstel voor, waaraan zijn fractie dan graag zal meedoen. M.b.t. **motie M6.07. Prioriteit en duidelijkheid voorbereiding grote investeringen** merkt de heer GRIMMIUS dat hij de wijze waarop men volgens de motie geld naar de bestemmingsreserve zou overhevelen en op basis waarvan dat gebeurt, een bijzondere verschuiving vindt t.o.v. hoe men dit heeft afgesproken. Vooralsnog is hij van mening dat wanneer men de jaarrekening krijgt en de bestemming van het positieve resultaat ziet, er goed onderbouwd wordt waarom bepaalde gelden naar een bepaald ander potje gaan dan de bestemmingsreserve. De heer VAN DEN DOOL merkt per interruptie op dat de motie aangeeft *het jaarresultaat zoveel mogelijk bestemmen voor de reservegrote investeringen en uitzonderingen hierop zo beperkt mogelijk houden en helder onderbouwen*. Hij is van mening wanneer iets helder is onderbouwd, de raad daar -als beperkte uitzondering- nog altijd iets van kan vinden. De heer GRIMMIUS is dit fundamenteel oneens met de heer Van den Dool. Wat men nu doet is gelden die zijn gelabeld en onderbouwd doorschuiven naar het volgende jaar. Wat de motie voorstelt, is dat gelden ondanks dat ze gelabeld zijn wel naar de bestemmingsreserve gaan. Hier is hij het fundamenteel mee oneens. Men moet wel de volgorde aanhouden, zoals men deze eerder heeft afgesproken. Men moet eerst dat doen wat men gelabeld heeft en wat er overblijft moet naar de bestemmingsreserve. Wanneer men dat andersom doet, krijgt men elke keer een hele lastige discussie over of men vindt dat iets wel of niet voldoende een uitzondering is om doorgeschoven te mogen worden. Daar is hij het niet mee eens, omdat dit gelden zijn die men met reden heeft gelabeld. Wanneer iets dat jaar niet is gelukt -dat kan allerlei redenen hebben- moet men het college ook de ruimte bieden om dat in het volgende jaar te doen. Op het moment dat men daar veel strenger op gaat zijn en het naar de bestemmingsreserve moet, gaan heel veel zaken niet meer van de grond komen door redenen waar het college niet zoveel aan kan doen. De heer VAN DEN DOOL vraagt zich per interruptie af of de heer GRIMMIUS niet te veel in een simpele zin leest, nl. *uitzonderingen zo beperkt mogelijk houden en verder goed onderbouwen*. Dat is het enige wat er staat. Wat de heer Grimmius er in leest is dat men een hele andere systematiek gaat toepassen. De heer GRIMMIUS antwoordt dat het onderbouwen nu al gebeurt, omdat men dat al heeft besloten. Als het gelabeld is, dan kan dat niet naar de bestemmingsreserve. Dat wordt ook onderbouwd door het college. Als de vraag gesteld moet worden of hij er te veel in leest, zou de motie misschien wat concreter omschreven moeten worden. Zoals hij de motie leest kan zijn fractie er niet mee instemmen, omdat het zijns inziens op dit moment al goed gaat en hij de gelden stromen op deze manier wil behouden. Hiermee wil hij niet zeggen dat hij niet van mening is **dat er meer gespaard moet worden**. Dat is heel handig en verstandig en dat doet men ook goed met de gelden die overblijven. Verder vindt de heer GRIMMIUS dat

de motie heel erg is gericht op de investering voor de vo-scholen en de MFA. Hierbij wenst hij in herinnering te roepen dat men in 2023 een motie heeft aangenomen dat die bestemmingsreserve ook toch vooral voor andere dingen bedoeld moet zijn, zoals verduurzaming, het mobiliteitsplan, openbaar vervoer, infrastructuurvergroening, etc. De heer VAN DEN DOOL bevestigt dat de vo-scholen in het dictum worden genoemd, maar hij vraagt of de heer Grimmius heeft gezien dat het daar gaat over de stelpost vo-scholen en dat niets staat over de reserve. De stelpost vo-scholen staat al heel lang in de begroting. De heer GRIMMIUS heeft dat gezien. Dit is ook niet de reden dat hij niet met de motie kan instemmen. M.b.t. **motie M6.08. Tussenevaluatie Woonplan 2020-2030** is zijn fractie van mening dat er regelmatig beeldvormende bijeenkomsten zijn en dat men niet begrijpt wat men extra wil. Omdat zijn fractie deze motie overbodig vindt zal men hier niet mee instemmen. **Motie M6.09. HAP** vindt zijn fractie lastig omdat hij de gedachte erachter goed kan volgen. Hij begrijpt de spoed die gemoeid gaat met een bezoek aan de huisartspost, waarbij het niet logisch is om vanwege een brugafsluiting helemaal om te moeten rijden over Zwijndrecht richting het ziekenhuis in Dordrecht. Anderzijds vindt men het wel lastig om het college een (misschien onmogelijke) opdracht of verzoek te geven om een tijdelijke huisartsenpost in Sliedrecht te realiseren. Heeft men daar de ruimte, het personeel, etc. voor? Verder heeft hij de wethouder horen zeggen dat er t.a.v. de brugsluiting flinke onderhandelingen gaande zijn over wat er zoveel mogelijk wel over de Baanhoekbrug heen kan blijven gaan. Hierbij is zijn fractie van mening dat iedereen hier -wanneer men aan beide kanten een verkeersregelaar zet- over de brug heen zou moeten kunnen blijven gaan. Men begrijpt de achterliggende gedachte, maar vindt de motie lastig en zal deze daarom niet steunen. (Verder merkt hij richting de SGP-fractie op dat de foto die de provinciale SGP-fractie op Instagram heeft gedeeld niet de Merwedebrug is). M.b.t. **motie M6.10. Speelveldverkenning sociaal domein** is het afhankelijk van de toezegging van de wethouder of deze overbodig wordt. Inzake de eigen **motie M6.11 sportgala in ere herstellen** vindt hij het verzoek van de D66-fractie om dit breder te trekken door hier ook bv. cultuur bij te trekken een heel goed idee. Hij ziet hier ook de ruimte voor in het dictum. Misschien is de naam van het sportgala dan niet meer juist en zou het een andere naam moeten krijgen. Mevrouw BOKMA merkt op dat het haar fractie nog niet helemaal duidelijk is of men met het dictum bedoelt dat er vanuit de gemeente wederom een sport (of breder) gala wordt georganiseerd, of dit is gericht op **een verkenning** of verenigingen op het gebied van sport en cultuur behoefte hebben om zelf zo'n avond te organiseren. De heer GRIMMIUS zegt dat het sportgala -met de woorden van de heer Van den Dool- een beetje sleets en bijna een beetje ambtelijk was geworden. Zijn fractie vindt eigenlijk dat het iets van de verenigingen/de samenleving moet zijn, waarbij de gemeente faciliteert. De heer VERWEIJ merkt per interruptie dat een budget van € 10.000,- zijns inziens meer dan genoeg zou moeten. Het afhuren van een zaal in De Willem kost ongeveer € 900,-, met het resterende bedrag zou men een artiest kunnen inhuren. Als verenigingen het organiseren zou het op het niveau van verenigingsamusement moeten blijven. De heer GRIMMIUS is het hiermee eens, het genoemde bedrag uit 2021 was ter illustratie, maar

heef men niet opgenomen in het dictum. Wanneer verenigingen dit zelf oppakken kan het een stuk goedkoper. Hij laat de uitvoering, wanneer de motie wordt aangenomen, aan het college.

(Schorsing 21.11 – 21.20 uur)

Mevrouw STIGTER is ervan overtuigd dat men zich met elkaar wil inzetten voor Papendrecht en haar inwoners. Haar fractie heeft de behoefte om kort te reageren op de eerste termijn die elke fractie heeft verwoord m.b.t. de perspectiefnota, omdat zij heeft gehoord dat iedereen daar heel veel tijd in heeft gestoken. Daarom zal zij kort reageren op de moties en niet elke motie onderbouwen. Zij dankt de OP-fractie voor hun bijdrage over **democratie**, zij gingen echter niet inhoudelijk in op de perspectiefnota en daarom kan men daar ook niet met elkaar op reflecteren. Het pleidooi voor meer **besluitvorming door inwoners** klinkt zeer sympathiek, zeker in het kader van de participatienota. Inwoners kunnen participatie zeker waardevolle input geven, maar zij kunnen niet de rol van de raad overnemen. De heer GRIMMIUS merkt per interruptie op dat raadsleden in de kern niets anders zijn dan inwoners, hetgeen mevrouw STIGTER bevestigt. Raadsleden zijn echter wel gekozen om ook besluiten te nemen en deze besluiten neemt men in het algemeen belang en zeker ook voor de inwoners. M.b.t. de kritische houding van de PAB-fractie richting de uitgaven waardeert zij de Bijbelse opmerking 'bouw niet op drijfzand'. De CU-fractie steunt amendement A6.02 Ongedaan maken bezuiniging op flexibel cameratoezicht na het advies van het college niet. **Motie M6.04. Herdenkingsbomen/struiken op de begraafplaats steunt men daarentegen van harte**. Verder dankt zij de D66-fractie voor haar positieve en kritische geluid. Men deelt hun inzet voor de jeugd en de focus op wat zij echt nodig hebben. De D66-fractie benadrukt het belang van kijken naar wat kinderen en jongeren nodig hebben om zich te ontwikkelen en zelfvertrouwen op te bouwen en dat los van allerlei zorgklokken. Daar sluit de CU-fractie zich volledig bij aan. Investeren in de jeugd is ook investeren in preventie. Haar fractie zal **amendement A6.01. Speelveldverkenning Sociaal Domein, motie M6.01. Kunst aan de keukentafel: creatieve ontmoeting voor inwoners met een klein sociaal netwerk en motie M6.02. Geen bezuinigingen op sport en cultuur niet steunen**. Voor de kunst aan de keukentafel ziet men een rol weggelegd bij lokale initiatieven. Ook wil haar fractie kritisch blijven op uitgaven binnen het sociale domein en denkt men dat Sterk Papendrecht binnen de huidige budgetten samen met vrijwilligers, het cultuurplatform en andere organisaties hier best een mooi plan voor zou kunnen maken. Inzake **motie M6.03. Gratis bibliotheekabonnement tot en met 27 jaar** vraagt men een korte reactie van het college op de gewijzigde motie. Ook **motie M6.06. Geen fossiele reclame in de buitenruimte steunt men niet**. De VVD-fractie benoemt terecht de onrustige tijden en haar fractie vindt het goed om te horen dat men de

vluchtelingenopvang nog steeds blijft steunen. Men deelt hun zorgen over **veiligheid en leefbaarheid**, maar benadrukt wel dat de negativiteit die er soms in de samenleving is, niet erg behulpzaam is en dat het ook niet helpt. Men wil graag positief en constructief meedoen en inwoners en ondernemers niet alleen vragen wat zij nodig hebben om een veilige en leefbare omgeving te hebben, maar ook wat zij kunnen bieden om hier veilig te kunnen wonen en werken. Wat betreft **woningbouw** moet men regionaal blijven denken, maar steunt men de opmerking dat onze eigen inwoners bij toewijzingen voorrang verdienen. Haar fractie herkent de oproep van de PvdA-fractie tot een **ontwikkeleconomie met oog voor groen en draagvlak**. Men deelt de zorgen, maar herkent zich niet in de suggestie van **lastenverzwaring** die door bestuurders zijn opgelegd. De ombuigingen zijn zorgvuldig of afgewogen. Men is nog niet zeker over **motie M6.05. Gratis OV voor senioren met een krappe beurs**. Men vindt dit op zich een goed idee, maar wil ook graag horen wat de plannen van het college zijn. Haar fractie kijkt daar naar uit en hoopt stiekem dat de doelgroep eigenlijk veel beter kan worden dan alleen voor senioren. De heer GRIMMIUS is het helemaal eens met mevrouw Stigter, ook hij zou het liefst veel breder trekken. Wel vraagt hij of zij het ermee eens is dat het op zich altijd goed is om een eerste stap te zetten en dat iets beter is dan niets. Mevrouw STIGER **hoopt dat het college ook die grotere stap gaat zetten** en daarvoor met een plan komt. Verder dankt zij de CDA-fractie voor de beeldende sportbijdragen. Men vraagt het college om verkennende gesprekken te voeren over **groen en recreatie ten noorden van de A15**. Tegelijk geeft men aan dat men bij **woningbouw** buitenspel staat. Wat haar fractie betreft hoort het gesprek over woningbouw wel gevoerd te worden, ook met de buurgemeenten, om te kijken zij daar tegenover staan. Dit in het kader van 'weet wat je burens gaan doen'. Die inzichten kan men meenemen in de afwegingen voor de strategische visie. De **motie M6.07. Prioriteit en duidelijkheid voorbereiding grote investeringen** zal haar fractie steunen. De GL-fractie legt de nadruk op **perspectief, betaalbare woningen en waardering voor mantelzorgers**, dit waardeert men zeer. Ook de oproep tot **vergroening en versterking van de samenleving** ondersteunt men. Verder ondersteunt men **amendement A6.03. PIT. Motie M6.11 sportgala in ere herstellen** zal men nog niet steunen. Men staat er zeker niet negatief tegenover, maar wacht nog even de reactie van het college af. Verder dankt zij de SGP-fractie voor hun inspirerende woorden. De **zorgzame buurt** begint inderdaad aan de keukentafel. Doorstroming van ouderen naar passende woningen is essentieel voor de **woningmarkt** en men hoopt dat daardoor meer gezinswoningen beschikbaar komen. Daarom steunt men **motie M6.08. Tussenevaluatie Woonplan 2020-2030**. Ook steunt men **motie M6.10. Speelveldverkenning sociaal domein** en vindt men dat daar concrete bezuinigingsvoorstellen tegenover moeten staan. Tot slot merkt zij m.b.t. hun eigen **motie M6.09. HAP** op dat een toegankelijke HAP -zeker ook gelet op de toekomstige verkeershinder- van groot belang is voor alle inwoners. Tenslotte kan iedereen in de avond, nacht

of het weekend ziek worden en heeft men soms een huisarts nodig. Tegelijkertijd heeft niet iedereen daarna de zorg van het ziekenhuis nodig en natuurlijk is er telefonische triage of men wel of niet naar de huisarts mag komen. Uiteraard begrijpt haar fractie ook wel dat het eigenlijk een hele zwakke oplossing is, want men is het met de GL-fractie eens dat de brug gewoon open moet zijn voor deze mensen. Maar zolang dat nog niet zeker is, vraagt men het college samen met Sliedrecht, Molenlanden en ook het AZC een oplossing te zoeken voor een tijdelijke HAP. Uiteraard begrijpt men dat daar kosten aan verbonden zijn, maar wie zou die moeten betalen? De heer VAN DEN DOOL merkt per interruptie op dat een bezoek aan de HAP niet voorafgaat aan triage, maar dat de arts van de HAP aan de telefoon triageert en dat daar een urgentie 1, 2, 3, 4 of 5 aan wordt verbonden. Urgentie 1 gaat om een ambulance opname en urgentie 2 over een beoordeling binnen een uur. Dat is ruimschoots de reistijd die men ook zou kunnen hebben vanuit de Alblasserwaard naar de HAP in Dordrecht. Daarbij wil men voorkomen dat patiënten eerst naar de HAP in Sliedrecht gaan en vervolgens de conclusie hebben dat er een röntgenfoto moet worden gemaakt en men voor een breuk alsnog een tweede rit weer naar Dordrecht moet maken. Op zijn vraag of men wel goed heeft overwogen **of dit medisch zo verstandig is** antwoordt mevrouw STIGTER dat men de vraag of het medisch helemaal verstandig is aan de medische specialisten overlaat. De vraag is of het college een betere oplossing kan bedenken of dat er een HAP dichterbij kan komen. Of het werkelijk uitgevoerd kan worden, laat men aan de deskundigen over. Mevrouw VAN WIJNGAARDEN vraagt per interruptie of men heeft gedacht aan de mogelijkheid **dat de huisartsen in Papendrecht om de beurt een weekend/avonddienst draaien**. Dit is een goedkopere oplossing, waarbij de zorg in de avonduren en 's nachts gewaarborgd blijft. Het maakt mevrouw STIGTER helemaal niet uit hoe het gebeurt, als er maar een goede oplossing voor de inwoners komt, waarbij zij het gevoel hebben dat er ook als ze ziek zijn aan hen wordt gedacht. Als haar fractie deze toezegging van het college krijgt, is men bereid de motie in te trekken. De heer GRIMMIUS is een beetje in de war, omdat de motie heel specifiek vraagt om te onderzoeken of een tijdelijke huisartspost in Sliedrecht kan worden gerealiseerd. Nu hoort hij mevrouw Stigter zeggen dat het zo breed en eng mag worden geïnterpreteerd door het college als nodig is, als er maar iets komt. Hierbij vindt hij het heel lastig om de motie op waarde te schatten. Vraagt de CU-fractie hen om voor of tegen te stemmen? Mevrouw STIGTER heeft de fracties gehoord en is het met een aantal zaken die gezegd zijn eens. Eén daarvan is dat het de huisartsen dit moeten betalen. Daarnaast begrijpt zij ook dat er soms een triage is, met een noodzakelijke ziekenhuisbehandeling achteraan. Dat kan soms, maar is niet altijd zo. Om deze reden wil zij de motie, als zij een toezegging van het college zou krijgen dat zij hier echt mee aan de slag gaan om voor de inwoners met een goede oplossing te komen, intrekken.

De heer BOERSMA dankt alle fracties voor hun inbreng en het college voor de beantwoording van de vragen die zijn gesteld. Dit heeft voor zijn fractie geleid tot 2 moties, die hij later zal toelichten. Eerst reflecteert hij op de inbreng van de fracties in de eerste termijn. Hij vindt het mooi om te zien dat een aantal fracties echt een visie heeft neergezet. Hij kijkt uit naar het debat over de strategische visie die men aan het einde van het jaar gaat voeren. Verder is hem opgevallen dat men in de eerste termijn weinig heeft gesproken over **het financiële perspectief** van de gemeente Papendrecht. Hij had hierover, n.a.v. de vorige debatten die zijn gevoerd rondom de besluitvorming vo-scholen en de zorgen die toen werden geuit, meer opmerkingen verwacht. Het unaniem instemmen met bv. de 14 miljoen voor de MFA en de 9 miljoen voor de herinrichting van het Van der Palmgebied was een ontwikkeling naar wat meer consensus, daar is hij blij mee. Brede consensus is er ook in de raad als het gaat over het **tegengaan van de kostenstijging in het sociaal domein**. Dat kan de komende jaren niet op deze manier door blijven stijgen. Tegelijk is het best **lastig** voor de raad om het college, i.v.m. de verschillende verwachtingen en het feit dat sommige fracties geen extra geld wil vrijmaken om bv. opties in kaart te brengen, **een duidelijke opdracht mee te geven** en voor het college om hier invulling aan te geven. De heer VAN DEN DOOL vraagt per interruptie of de heer Boersma het eens is met de conclusie dat als de wethouder een heel duidelijke toezegging geeft dat hij inderdaad gaat werken aan die besparingsmogelijkheden, dat dan zowel **het amendement als de motie overbodig** worden, waarop de heer BOERSMA bevestigend antwoordt. Verder merkt hij m.b.t. het sociaal domein nog op dat het redelijk makkelijk is om te zeggen **dat men de kosten ziet stijgen en dat er geld vanaf moet**. Dit gaat echter wel om heel concrete keuzes vragen, zoals welke hulp men wel en niet gaat vergoeden in de Wmo en jeugdhulp. Hierbij kan hij zich de persoonlijke verhalen van mensen al voorstellen die dan geen of minder zorg vergoed krijgen. Het wordt dan heel lastig om mensen in de ogen te kijken en te zeggen dat er een afweging is gemaakt in het collectief belang en dat is besloten om hun hulp en ondersteuning niet langer te vergoeden. Dit is een soort winstwaarschuwing die men mee moet nemen in de discussies hierover. Mevrouw KARSO vraagt hem per interruptie of hij het ermee eens is dat er ook juist gekeken moet worden naar de **bedrijfsvoering** en hoe zaken georganiseerd zijn. Zij vraagt of bv. ook de fte's bij Sterk Papendrecht onderdeel kunnen zijn van die verkenning, waarop de heer BOERSMA aangeeft dat dit zeker het geval is. Zijn indruk is echter wel dat de echte kostenstijging in jeugdhulp, maar ook binnen de Wmo, niet zozeer in de bedrijfsvoering zit. Dit zit vooral op de reikwijdte van wat men financiert, zeker in de jeugdhulp waar men de laatste jaren de grootste kostenstijging heeft gezien. Er loopt landelijk een traject voor inperking van de reikwijdte van de jeugdhulpplicht, maar dit gaat heel lang duren. De discussie die men lokaal gaat voeren gaat heel concreet over welke trajecten men al dan niet vergoedt. Verder hoorde de heer BOERSMA in alle woordvoeringen en voorstellen interessante debatten over de reikwijdte van **overheidsingrijpen of overheidsactiviteiten**. Hierbij noemt hij de moties Kunst aan de keukentafel, geen fossiele reclame in de buitenruimte, gratis bibliotheekpas en Gratis OV voor senioren. **Alle moties** die zijn

ingediend (€ 25.000, - kunst aan de keukentafel, € 35.000, - gratis OV, € 100.000, - PIT - meerjarig incidenteel, niet structureel-, € 10.000, - tot € 25.000, - gratis naar de bieb -is inmiddels aangepast naar kijk maar wat je ervan maakt- en € 10.000, - voor het sportgala) **zijn ongedekt** en samen € 195.000, -. (De heer GRIMMIUS merkt per interruptie op dat het bedrag voor het sportgala helemaal niet vaststaat en ook niet in het dictum van de motie staat. Hierop geeft de heer BOERSMA aan dat het dan € 185.000, - zou worden.) Men heeft bij de besluitvorming over de vo-scholen gezegd dat elke euro maar 1 x uitgegeven kan worden en dat niet alles altijd kan. Er zijn heel veel mooie wensen en hij heeft tegen geen enkele van die wensen principieel bezwaar. Het is echter wel de weging of men het belangrijk vindt om daar collectieve middelen aan uit te geven. Mevrouw VAN ES merkt per interruptie op dat het misschien ook goed is om te vertellen dat **42% van de hele begroting naar het sociaal domein** gaat. Dat is ruim 47 miljoen. In vergelijking met die paar ton voor de moties is dat een heel ander verhaal. De heer BOERSMA is het daar helemaal mee eens en vindt dat men daar heel kritisch naar moet moeten kijken. Zijn punt is meer dat men niet moet doen of zaken gratis zijn. Want gratis betekent altijd dat men hier op een andere manier financiering voor gaat vinden. De heer SPITSBAARD vraagt per interruptie of de heer Boersma de **€ 110.000, -** is vergeten die in de begroting staat **voor ondernemers**, omdat de SPG-fractie in het college vertegenwoordigd is en hier sturing aan had kunnen geven. De heer BOERSMA zegt dat zijn fractie dat collegevoorstel omarmt, omdat hun analyse is dat het, omdat daar de afgelopen jaren te weinig aan is gedaan, inderdaad nodig is om te investeren in het vestigingsklimaat. Men ziet dat meer als een soort stuk achterstallig onderhoud en constateert dat hierover in het debat relatief weinig is gezegd, hetgeen hij heeft geïnterpreteerd als steun vanuit de raad voor dat deel van de begroting. De heer SPITSBAARD vraagt of de heer Boersma met zijn opmerking dat er te weinig aan het vestigingsklimaat is gedaan **zijn eigen college aanvalt**. De heer BOERSMA antwoordt hierop dat hij zich niet schaamt om die analyse te maken. Zijn fractie heeft 1,5 jaar geleden al aangegeven dat men van ondernemerschap een speerpunt wenst maken, omdat men ziet dat dit in het hele collegebeleid relatief weinig naar voren komt. Zijn fractie is zelf actief werkbezoeken gaan opzetten om bij bedrijven op te halen wat er leeft en speelt. In die zin juicht men het toe dat het college nu ook diezelfde analyse heeft gemaakt en hier extra middelen voor heeft vrijgemaakt. Bij **amendement A6.01. Speelveldverkenning Sociaal Domein** merkt de heer BOERSMA op dat hij een beetje de hik kreeg toen hij in de perspectiefnota over de speelveldverkenning las. Omdat men van mening is dat er onlangs een mooie samenlevingsvisie is vastgesteld, vraagt hij zich af wat hier de bedoeling van is en wat er precies wordt gevraagd. N.a.v. beantwoording van hun technische vragen, contact met het college en het betoog van de wethouder in de eerste termijn, begrijpt hij dat het volledig schrappen van het bedrag te gortig is. Aansluitend daarop is vanuit de vraag hoe men dan wel richting kan geven aan een dergelijk traject hun **M6.10. Speelveldverkenning sociaal domein** ontstaan. Het verschil tussen het amendement en de motie is vrij letterlijk dat het amendement het bedrag schrapt en de motie niet. De discussie gehoord hebbend is hij heel benieuwd naar de

reflectie van de wethouder. Mevrouw VAN ES vraagt per interruptie waarom de SGP-fractie hen niet gewoon even gebeld om voor te stellen dit te bespreken en hier samen in op te trekken. De heer BOERSMA zegt dat dit misschien had gekund, maar dat er vanuit de D66-fractie ook geen signalen waren dat het amendement ingetrokken of aangepast zou worden. Daarom wilde zijn fractie daar voor de discussie een motie -die men gisterenavond pas heeft gemaakt- naast leggen. Hij had inderdaad ook even kunnen bellen, maar weet niet of dit voor de discussie veel had uitgemaakt. Verder zal zijn fractie **amendement A6.02 Ongedaan maken bezuiniging op flexibel cameratoezicht** de lijn van het college volgende niet steunen. M.b.t. **amendement A6.03. PIT** is een lager bedrag -bv. € 50.000, - per jaar- voor zijn fractie bespreekbaar, € 100.000, - vindt men te veel. De heer VAN DEN DOOL vraagt zich per interruptie af hoe de heer Boersma dat verantwoordt met zijn eerdere besluit om in te stemmen met de Papendrechtse ideeën Tafel. Hierbij is duidelijk het jaarlijkse bedrag genoemd. Het voelt nu, een paar maanden later terwijl de vrijwilligers nauwelijks zijn gestart, **alsof men terugkomt met een ander kader**. De heer BOERSMA zegt dat er geen sprake is van een wijziging, maar dat hij in de veronderstelling was dat dit bedrag bedoeld was als startbedrag voor de PIT, of dat dit in 1 of 3 jaar opgemaakt zou worden. Als het bedrag op zou zijn, zou het worden geëvalueerd en zou men vervolgens een keuze kunnen maken om het structureel in de begroting op te nemen. Nu is duidelijk dat het bedrag aan het einde van het jaar wordt aangevuld tot € 100.000, -. Als dat de systematiek is, zou zijn fractie voorstellen het bedrag te verlagen naar 2 x € 50.000, -. Verder zal men **motie M6.01. Kunst aan de keukentafel: creatieve ontmoeting voor inwoners met een klein sociaal netwerk** niet steunen. Men vindt dit een te groot bedrag voor een te kleine groep inwoners. Ook **motie M6.02. Geen bezuinigingen op sport en cultuur** zal men niet steunen, omdat er veel geld is geïnvesteerd in cultuur en verenigingen en het Van der Palmgebied. **Motie M6.03. Gratis bibliotheekabonnement tot en met 27 jaar** zal men steunen omdat zijn fractie het belangrijk vindt dat mensen blijven lezen. Als de dekking hen niet bevalt kan zijn fractie hier in het najaar alsnog tegen stemmen. Ook **motie M6.04. Herdenkingsbomen/struiken op de begraafplaats** zal men steunen. M.b.t. **motie M6.05. Gratis OV voor senioren met een krappe beurs** maakt de heer BOERSMA uit de toelichting van mevrouw Karso op dat dit een soort principe uitspraak is. Haar fractie wil hier, ongeacht de subsidie, structureel € 35.000, - aan besteden, waarbij de dekking uit de algemene reserve komt. Omdat hij dit geen deugdelijke financiële onderbouwing vindt, zal zijn fractie deze motie niet steunen. Ook **motie M6.06. Geen fossiele reclame in de buitenruimte** zal men niet steunen. M.b.t. de opmerking van de heer Van Heteren inzake de overspel reclames merkt de heer BOERSMA op dat deze niet bijdragen aan de instandhouding van relaties. Verder vindt zijn fractie het dictum van de motie te ruim en vergaand, omdat bv. autoreclames voor de Kia Picanto of gascontracten dan niet meer mogelijk zijn. Verder zal men **motie M6.07. Prioriteit en duidelijkheid voorbereiding grote investeringen** met de toelichting van de heer Van den Dool steunen. Zijn indruk is dat aan de systematiek niet veel verandert, maar dat er meer sprake is van een extra oproep om er heel kritisch naar te

kijken dat men met kasschuiven niet alles probeert door te schuiven naar volgende jaren, maar er ook voor zorgt dat de pot toekomstige investeringen goed gevuld wordt.

Motie M6.08. Tussenevaluatie Woonplan 2020-2030 die door zijn fractie is ingediend was een voorzet van de wethouder zelf. De gedachte is dat men -met lukrake ideeën- vaak over wonen spreekt, terwijl het Woonplan duidelijk richting geeft aan wat men wil. Het is zijn fractie soms niet helemaal duidelijk hoe voorstellen vanuit de raad zich verhouden tot het Woonplan, of men op koers zit en of men meer kan doen dan men hierin heeft vastgesteld om de ambitie vergroten. Daarbij komt dat men de komende maanden aan de slag gaat met de versnelling van de herontwikkeling van vrijkomende locaties. Daarom lijkt het zijn fractie qua prioriteit verstandig om in het eerste kwartaal van 2026 een evaluatie op te leveren, zodat men deze kan meenemen richting de verkiezingen en de nieuwe collegevorming in de verdere planvorming. De heer GRIMMIUS vraagt hoe men een evaluatie uit het eerste kwartaal van 2026 (dat kan ook 19 maart zijn) nog kan meenemen in de verkiezingscampagne. **Waarom** wordt er in de motie **niet gevraagd om het vierde kwartaal 2025**, zodat men de zekerheid heeft dat het meegenomen kan worden in de verkiezingscampagne. De heer BOERSMA zegt dat na de verkiezingen altijd besprekingen plaatsvinden over de collegevorming. Zijn gedachte was dat het nog op tijd zou zijn om de evaluatie daarin te betrekken. Het is duidelijk dat het voor het verkiezingsprogramma geen zin meer heeft. Stel dat de wethouder aangeeft dat het mogelijk is de evaluatie eerder op te leveren, zou dit uiteraard welkom zijn. Daarbij is het niet de bedoeling dat men in de knel komt met andere taken en ambities die men het college mee wil geven. Inzake **motie M6.09. HAP** merkt de heer BOERSMA richting de heer Grimmius op dat de foto van de Merwedebrug (daar zijn er 2 van) aangepast. Verder zal zijn fractie **motie M6.11 sportgala in ere herstellen niet steunen**. Als argumenten hiervoor merkt hij op dat er al eerder een motie is aangenomen over sportprestaties in het zonnetje gezet en men van mening is dat daar voldoende aan wordt gedaan. Daarnaast is men het oneens met de overweging dat er te weinig aandacht zou zijn voor gebruikers van de MFA (dat zit in de overweging van de motie) en daarbij is de motie niet gedekt. Tenslotte wenst hij nog terug te komen op 2 punten uit zijn eerste termijn. M.b.t. **de fatbikes** is zijn fractie van mening dat hier meer aan gedaan kan worden. Men zou het daarom op prijsstellen als het college en met name de burgemeester hier actiever naar zou kunnen kijken. In Enschede is er in het hele centrum een verbod op fatbikes is ingevoerd. M.b.t. **de opvang in de Seringenstraat** merkt hij op dat dit een opvang is voor mensen die op de vlucht zijn voor oorlog en geweld. Leefbaarheid en veiligheid zijn daarom hele cruciale onderdelen, als het gaat over behoud van draagvlak voor de opvanglocatie. Vandaar dat zijn fractie daar de nadruk op legt. Men is niet van mening dat het lekkere weer, zoals de burgemeester aangaf, de enige reden van de overlast is geweest. Mensen moeten wel heel vaak aankloppen bij het COA. Hij zou het op prijs stellen als de burgemeester deze signalen meeneemt in de gesprekken met het COA. M.b.t. economie zou zijn fractie het op prijs stellen als de wethouder nog kan terugkomen op de vraag of voor de gemeente Papendrecht een lokaal meerjarig actieplan voor de lokale economie kan komen. Tot

slot merkt de heer BOERSMA m.b.t. de uitspraak van de heer Lammers over **het kampachtige denken volgens ideologische kaders en concepten uit de vorige eeuw** op dat hij deze opvatting niet deelt. Dit raakt ook een beetje aan het bestaansrecht van zijn partij. Meer principieel is hij van mening dat neutraliteit in de politiek niet bestaat. Iedereen heeft vooronderstellingen waarmee men het politieke debat ingaat. Sterker nog, de democratische rechtsstaat waar de heer Lammers zo lovend over was is geworteld in de 16e eeuw, waar recht en religie echt heel nauw vervlochten waren. Hij moet de eerste Papendrechtter nog tegenkomen die heel warm wordt van pragmatisme. Hij is van mening dat mensen snakken naar politici met overtuiging en die dat ook duidelijk naar voren willen brengen. De SGP-fractie doet dat al ruim 100 jaar en hij vindt het een vreugde en voorrecht om daar een klein steentje aan bij te dragen.

(Schorsing 22.00 – 22.15 uur)

TWEEDE TERMIJN COLLEGE

Wethouder RENZEN merkt m.b.t. **motie M6.07. Prioriteit en duidelijkheid in voorbereiding grote investeringen** op dat het college het debat hierover met veel plezier en belangstelling heeft gevolgd. Met veel van de fracties was men het eens, tot er andere partijen met een heel ander standpunt aan het woord kwamen en men het hier ook mee eens was. Hier zit misschien een beetje de verwarring: het college kan de motie kan omarmen, omdat men alles wat erin staat ook belangrijk vindt en wil uitvoeren. Tegelijkertijd -en dat doet men ook al- kan men het nog iets meer aanscherpen en verduidelijken. De heer GRIMMIUS vraagt per interruptie of het college van mening is dat met de motie -als die wordt aangenomen- er een **significante verandering** optreedt t.a.v. hoe men het overgebleven resultaat gaat bestemmen en men daar een andere handelswijze op gaat hanteren. Van: alles wat niet gelabeld is, gaat er naartoe, naar: of het nou gelabeld is of niet, het gaat er naartoe tenzij men er een uitzondering van kan maken. Wethouder RENZEN zegt dat dit een semantische discussie is. Om iets te labelen moet daar gewoon een goede reden voor zijn. Zij denkt dat alle partijen daarin hetzelfde bedoelen. Bij de jaarrekening kijkt men wat men overhoudt en welke uitgaven echt nodig zijn voor het volgende jaar. Deze worden gelabeld en daarmee kwalificeert men dit als echt noodzakelijk. Hiermee is voor de raad ook zichtbaar hoe het onverdeelde resultaat is opgebouwd. Dat bedrag gaat, daar zijn ook duidelijke afspraken over gemaakt, uiteindelijk naar de bestemmingsreserve voor nieuwe ontwikkelingen. Wat misschien **nog wel verbeterd kan worden**, is dat men in de toelichting bij de jaarrekening expliciet de koppeling kan maken -deze komt terug bij de concernrapportage- naar waar men aan het begin van het jaar mee is begonnen, nl. een stelpost voor nieuwe ontwikkelingen. De heer GRIMMIUS merkt per interruptie op dat **het labelen door de raad gebeurt**. Dit doet men niet pas bij de bestemming van het jaarresultaat, zoals het nu wordt voorgesteld in de motie. Hij vraagt zich af of men, als men daar op die manier mee zou omgaan, niet bij de jaarrekening opnieuw een

discussie krijgt die feitelijk al gevoerd is. Deze gelden zijn namelijk al gelabeld in het jaarresultaat, maar men gaat een nieuwe discussie voeren of het wel gelabeld moet blijven, terwijl men deze uitspraak als raad al heeft gedaan. Wethouder RENZEN is het met hem eens dat die gelden al zijn gelabeld. Desalniettemin kijkt het college, maar ook de raad, bij de jaarrekening wel naar alle gelden en wordt er een laatste controle op de gelabelde gelden gedaan, of het wel echt noodzakelijk is om deze mee te nemen naar het volgende jaar. Zij is van mening dat de raad ook deze laatste check kan doen. M.b.t. **het economisch vestigingsklimaat** herkent zij zich niet in de opmerking dat er de afgelopen 3 jaar te weinig of niet veel is gebeurd op het vlak van economie en het economisch vestigingsklimaat. Blijkbaar is het de raad -en dit is het college misschien te verwijten- niet helemaal goed bekend wat men als gemeente, m.n. ook met de regiogemeenten in de Drechtsteden, doet om dat economisch vestigingsklimaat te versterken. Dit pakt de wethouder op. De heer LAMMERS vraagt de wethouder of het haar is opgevallen dat alleen de SGP-fractie deze opmerking heeft gemaakt en dat hij van mening is dat de rest van de raad het met haar eens is dat er de afgelopen jaren veel gedaan is t.b.v. het economisch vestigingsklimaat. Wethouder RENZEN vindt dit fijn om te horen. Omdat zij toch ook de kritische vraag heeft gehoord wat er nou precies allemaal gebeurt m.b.t. economie lijkt het haar goed om de raad in het najaar hierover bij te praten en inzichtelijk te maken wat men precies allemaal doet voor het economisch vestigingsklimaat. Het actieplan van de SGP-fractie vindt zij een mooi plan. Zij heeft de vraag gemist wat de andere fracties hiervan vinden. Zij denkt dat heel veel partijen zich goed kunnen herkennen in wat daarin staat. Dat geldt ook voor het college. Heel veel punten die daarin staan doet men lokaal maar m.n. regionaal al. Hierbij merkt zij op dat wanneer er een actieplan gemaakt wordt, zij liever zou zien dat ondernemers dat maken, zodat men niet over ondernemers praat maar met hen. Verder geeft zij aan dat het college heel veel punten die hierin genoemd staan deze week met 2 verschillende Papendrechtse bedrijven heeft besproken. Heel veel punten neemt men dus al mee en adresseert men vooral regionaal, omdat dit veel meer kracht geeft om echt iets te kunnen doen voor ondernemers. De heer BOERSMA merkt per interruptie op dat in de perspectiefnota wordt aangegeven dat het bedrag beschikbaar wordt gesteld, dit komt dus ook in de begroting terecht en hoe de precieze invulling zal zijn. Hij vraagt **of de raad op een later moment -bij de begroting- nog wordt geïnformeerd** over de eerste lijnen die hierover op papier zijn gezet, hoe dit verder wordt uitgewerkt en wat de prioritering voor de inzet van dat bedrag wordt. Wethouder RENZEN denkt dat bij de begroting net iets te vroeg is, maar dat het college heeft gemeend hier wel aandacht aan te besteden. Dit omdat er veel gaande is in de wereld, het landelijke en Europese economische vestigingsklimaat. Hierbij noemt zij het tekort aan (de juiste) arbeidskrachten, het energievraagstuk, het gebrek aan ruimte, bereikbaarheid, mobiliteit, etc. Dit zijn hele grote vraagstukken die Papendrecht overstijgen en daarom is men van mening dat het college daar echt aandacht aan moet besteden. Dit moet men regionaal doen, zodat men de krachten bundelt. Zij geeft nogmaals aan hier in het najaar bij de raad op terug te komen in een beeldvormende avond, waarbij het college

haar ideeën zal presenteren over hoe men deze samenwerking regionaal nog sterker kan maken en hoe men richting de provincie en het Rijk de juiste dingen kan doen, zodat men die uiteindelijk in de regio en in Papendrecht versteviging gaat realiseren. Hoe men dat precies gaat invullen weet men nog niet, maar het college begrijpt wel dat hier (in de regio) extra aandacht naartoe moet. De heer BOERSMA vraagt, omdat de wethouder aangeeft dat bij de begroting te vroeg is maar er in het najaar wel een beeldvorming komt, **wanneer de raad een terugkoppeling krijgt over de koers.** Wethouder RENZEN zou hier graag antwoord op willen geven, maar zal hier -omdat men nog zoekende is- schriftelijk op terug komen. Mevrouw KARSO vraagt per interruptie of het college bereid is een soort **tevredenheidsonderzoek onder de ondernemers** te houden naar hun ervaringen met de gemeente. Wethouder RENZEN zegt dat dat iets is dat men doorlopend probeert te doen door lokale horecaondernemers en detaillisten, maar ook de grote bedrijven, ondernemersverenigingen, ondernemingsfederaties te bezoeken. Hierbij bevaart men hen actief op hoe zij zaken zien, welke rol zij voor de gemeente zien en hoe men vindt dat de gemeente deze rol oppakt. Daarnaast zijn er ook vaste bedrijfscontactfunctionarissen die ondernemers heel laagdrempelig kunnen benaderen. Natuurlijk zou men ook breder een enquête o.i.d. kunnen uitzetten, maar daar ziet de wethouder niet direct een aanleiding toe. Het is wel zo dat wanneer men meer en breder uitvraagt, daar altijd iets uit kan komen. Mevrouw KARSO hoopt dat men die informatie (signalen van ondernemers?) ook verneemt in de beeldvormende bijeenkomst die in het najaar wordt gehouden, zodat men dit kan vergelijken met de signalen en ervaringen die bij haar fractie binnenkomen. Wethouder RENZEN bevestigt dit.

Wethouder KOSTEN merkt inzake **amendement A6.03. PIT** op dat het begrijpelijk is dat men met een amendement komt. Het college heeft in de perspectiefnota gehandeld vanuit de begroting 2025, waarin nadrukkelijk stond dat er eenmalig incidenteel een bedrag voor 2025 was opgenomen en men de indruk had dat dit bedrag dit jaar niet zou opkomen en dat een deel van het bedrag daarom zou doorschuiven naar 2026, hetgeen een mooi moment zou zijn om te evalueren. Hierbij merkt hij op dat de PIT van de raad is en dat het daarom wat het college betreft ook oordeel raad is. De tekst van dit amendement lezend merkt de wethouder op dat het lijkt dat er **jaarlijks € 100.000, - extra** beschikbaar wordt gesteld. Misschien zou men hier nog even naar kunnen kijken. De heer VAN DEN DOOL vraagt per interruptie of de wethouder het ermee eens is dat als het een begrotingspost is waarbij geld overblijft, deze toch **automatisch naar de reserve verval**t en daarmee de uitleg van de heer Grimmus klopt. Hierop geeft wethouder KOSTEN aan dat dit afhankelijk is van wat de raad vanavond gaat doen, anders verdwijnt dit bedrag in de post toekomstige investeringen. De heer VAN DEN DOOL merkt op dat hij de kritische vraag heeft gesteld **waarom het college niet heeft overwogen contact op te nemen met de werkgroep**, omdat er nu allerlei lezingen ontstaan. Wethouder KOSTEN zegt dat hij dit niet heeft

overwogen omdat men werkt met de P&C-cyclus en hierin nadrukkelijk is genoteerd dat er incidenteel een bedrag voor 2025 is opgenomen. Omdat hierover bij de begrotingsbehandeling geen enkele opmerking is gemaakt, is het college ervan uitgegaan dat de raad hier akkoord mee is. Daar komt bij dat de PIT net is opgestart en men nog een beetje zoekende is hoe het werkt met de ambtelijke organisatie en initiatieven die elkaar raken. Men was van mening dat men daar met elkaar nog zoekende in is, maar niet meteen naar het vraagstuk meer geld.

Wethouder VAN DER BORG merkt m.b.t. **motie M6.01. Kunst aan de keukentafel: creatieve ontmoeting voor inwoners met een klein sociaal netwerk** op dat ook hij onder de indruk was van de presentatie van de gemeente Gorinchem bij het cultuurplatform. Het is daarbij wel de vraag wat dit voor Papendrecht betekent. Het college heeft in het preadvies meegegeven -en dat hoorde men ook terug bij een aantal partijen- dat dit vooral moet ontstaan in de samenleving. Dat is ook de lijn die men richting de sport, en met name de cultuursector en het cultuurplatform, de afgelopen jaren ook gevolgd heeft. Hij is van mening dat de lokale overheid ervoor moet waken om alle ideeën neer te leggen. Tegelijkertijd begrijpt hij ook het verzoek om het mogelijk te maken. Het advies is daarom: oordeel raad, met de kanttekening dit niet te veel naar de gemeente toe te trekken, maar te durven vertrouwen op de expertise die in de samenleving aanwezig is. M.b.t. **motie M6.02. Geen bezuinigingen op sport en cultuur** deelt het college en ook zeker zichzelf het belang van sport en cultuur en vindt men het belangrijk hier als lokale overheid in te investeren. Hij is echter van mening dat men dat ook doet. Uit het beeld dat een aantal van de fracties meegeven concludeert hij dat men daarover niet helemaal op 1 lijn zit. De raad heeft recent immers een aantal besluiten genomen waarin men toch heel fors investeert in sport en cultuur. Dat hoort hij de D66-fractie niet ontkennen, maar toch vindt hij het belangrijk dat te benadrukken. Dit is een fundamentele voorwaarde voor de bloeiende cultuur en sport in de gemeente Papendrecht en daar heeft men de afgelopen jaren fors in geïnvesteerd en dat blijft men doen. Uiteraard erkent en herkent de wethouder dat dit niet het enige is wat nodig is. Ook is er weinig aandacht besteed aan de buitenaccommodaties en is de financiële ondersteuning van activiteiten belangrijk. M.b.t. de subsidies daar hoort de wethouder een aantal opmerkingen over de **subsidieplafonds**, men stelt dat daar fors is bezuinigd. Hierbij merkt hij op dat de effecten van de hoogte van het subsidieplafond sport en cultuur voortkomen uit het **ombuigingsbesluit** dat men de vorige raadsperiode heeft aangenomen en dat deze door werken in de huidige subsidieplafonds. Het grootste gedeelte van dat bedrag gaat over de bibliotheek dat langzaam is afgebouwd en ook het grootste verschil in de subsidieplafonds en de afbouw van de afgelopen jaren verklaart. Daarnaast is er de afgelopen jaren ook fors meer subsidie gegeven aan een aantal cultuuractiviteiten en evenementen, zoals het Oranjecomité, het Sinterklaasfeest en het opnieuw deels steunen van het beeldenpark. Men blijft ook bv. inzetten op buurtsportcoaches, die zitten niet allemaal in het subsidieplafond maar dat zijn wel

voorbeelden van hoe men als college de afgelopen jaren fors heeft geïnvesteerd. Niet alleen in de stenen, maar ook in de organisatie van allerlei cultuur en sport. Omdat dit college fors investeert in de toekomst van cultuur en sport, ontraadt men deze motie met klem. Op de vraag die mevrouw VAN ES per interruptie stelt of **er eventueel in de (nabije) toekomst wel wordt bezuinigd op die subsidie voor sport en cultuur** antwoordt wethouder VAN DER BORG dat men in het preadvies ook naar de toekomst heeft gekeken en dat dit volgens het college op dit moment niet aan de orde is. Daarom kan hij daar in beginsel geen uitspraak over doen, tenzij de raad vraagt om ombuigingen. Tegelijkertijd constateert hij dat men ook de komende jaren nog fors investeert in sport en cultuur. Hierbij is de basis, namelijk de stenen, ongelooflijk belangrijk en daar blijft men in investeren. De heer GRIMMIUS vraagt per interruptie of het klopt dat de wethouder het met klem ontraadt om bij de verdere uitwerking van de ombuigingen in het najaar af te zien van de verlaging of bezuinigingen op structurele subsidies voor sport en cultuur. Wethouder VAN DER BORG merkt op dat de heer Grimmius een woordenspelletje speelt en dat hij zich ervan bewust is dat hij deze woorden gebruikt om aan te geven dat het beeld dat wordt geschetst niet juist is. Op dit moment is het niet aan de orde dat men in het najaar een begroting gaat presenteren waarin men gaat bezuinigen op sport en cultuur. Daarom ontraadt hij deze motie met klem. Uiteraard begrijpt hij het signaal en is ook hij van mening dat men de komende jaren echt heel voorzichtig moet zijn met het ombuigen op sport en cultuur. Maar men moet wel het juiste beeld weergeven, men heeft te maken met een begroting met allerlei facetten en allerlei portefeuilles die men integraal bekijkt. En natuurlijk maakt sport en cultuur daar een heel belangrijk onderdeel van uit. Mevrouw VAN ES vraagt per interruptie **de bevestiging van de portefeuillehouder of het klopt dat er in het najaar geen mogelijke ombuigingen worden besproken als de subsidieplafonds- en bundel worden besproken**. Wethouder VAN DER BORG merkt op dat de raad de subsidieplafonds vorige week heeft vastgesteld, hetgeen de basis is voor de verdere uitwerking. Tegelijkertijd ligt vanavond een perspectiefnota voor met een set aan ombuigingsmaatregelen uit de ombuigingscatalogus die men gaat vertalen richting de begroting. Daar zitten geen bezuinigingen op de subsidies richting sport en cultuur bij, dus is het antwoord 'nee'. Het kan natuurlijk wel zo zijn dat een culturele vereniging in de loop van de komende maanden naar hem toekomt om te zeggen dat zij het volgende jaar niets organiseren en daarom geen subsidie nodig heeft. Dit kan hij niet voorkomen. De heer VERWEIJ merkt per interruptie op dat **de bezuinigingscatalogus altijd in de lade ligt**, omdat men in 2028 -als alles meezit- maar net € 150.000, - over heeft. Wie weet komt men nog in moeilijk vaarwater en er staat in de catalogus nog steeds dat er eventueel bezuinigd kan worden op sport en cultuur en andere posten. Wethouder VAN DER BORG zegt dat hij duidelijk is geweest over de begroting voor het komende jaar. Wat dit voor de komende jaren betekent weet hij niet, dat gaat men de komende jaren zien. Hierbij merkt hij op dat er een beeld in de perspectiefnota is neergelegd, dat aangeeft dat het tot 2030 redelijk stabiel is qua financiën. In de komende jaren ziet hij hier daarom niet direct een noodzaak toe, maar na 2030 kan dat natuurlijk op tafel

komen. Hierbij roept hij in herinnering dat de raad heeft aangegeven dat subsidies tot € 15.000, - in beginsel niet in aanmerking komen en dat een deel van de subsidies in de sport- en cultuursector ongeveer rond dat bedrag zit. Hij is van mening dat men hier genuanceerd naar moet kijken en hij ziet daar als wethouder en college dat strijd voor sport en cultuur het belang van in. De heer VAN DEN DOOL vraagt per interruptie **of de wethouder ook zo moe wordt van al de beweringen** dat er bezuinigingen zouden zijn op sport en cultuur, dat het de kinderboerderij en het zwembad zou gaan sluiten en dat men nu weer over zgn. bezuinigingen op dit terrein zou moeten spreken. Wethouder VAN DER BORG heeft een poging gedaan om gebalanceerd uit te leggen hoe men naar sport en cultuur kijkt en dat men het belangrijk vindt om daarin te blijven investeren. Dat men dat ook fors doet en dat daarom de beelden die een aantal keer in het midden zijn gelegd niet kloppen. De heer SPITSBAARD vraagt per interruptie **of er ook een indexatie zit op de subsidie op sport**, waarop wethouder VAN DER BORG antwoordt dat er inderdaad een indexatie op sport zit en ook op cultuur, want deze horen bij elkaar. Wat hij heeft geprobeerd toe te lichten is dat de afbouw in de subsidie naar de bibliotheek daar weer ten koste van is gegaan en dat dit maakt dat er een kleine daling van de subsidieplafonds is. M.b.t. **motie M6.03. Gratis bibliotheekabonnement tot en met 27 jaar** merkt de wethouder op dat de D66-fractie dit voorstel heeft ingediend en dat het college heeft gepoogd dit te ondersteunen door aan te geven dat men dit nog wat breder zou kunnen bekijken en onderzoeken. Het college kan op het nieuwe voorstel, met de nuance dat dit niet verwerkt wordt in de begroting, positief adviseren. Op de vraag **waarom het voorstel van het college pas in het najaar zou komen**, merkt hij op dat het college begin september besluit over de begroting. Dat is te kort dag om dit te ontwikkelen en dat is de reden waarom het niet verwerkt wordt in de begroting, maar men op een later moment met een apart voorstel naar de raad komt. Mevrouw VAN ES vraagt per interruptie of zij dit zo kan opvatten dat **het voorstel dat in het najaar komt voorzien is van financiering** -als het in een pilot versie is- voor het jaar daarop en het dan pas in de begroting het jaar daarop is dat het -als het door zou zetten- structureel opgenomen wordt. Wethouder VAN DER BORG zegt dat het voornemen is om dat met een begrotingsvoorstel in de begroting te verwerken. Hij geeft aan dit technisch na te zullen kijken. Het voornemen is in ieder geval dat per 2026 in werking te laten gaan. Inzake **motie M6.11 sportgala in ere herstellen** merkt hij op dat er destijds een subsidie naar het sportgala ging van € 10.000, - per jaar, maar dat ervoor is gekozen dit af te schaffen. Verder heeft men eerder deze periode een motie van de CDA-fractie aangenomen om de mogelijkheden voor het waarderen van sporters en vrijwilligers meer te onderzoeken. Een van de opdrachten was met de sportverenigingen in gesprek te gaan om hun wensen op te halen. Het resultaat hiervan was dat men geen interesse heeft in het opnieuw organiseren van een sportgala(light). Waar men wel behoefte aan heeft is vooral waardering voor de vrijwilligers en niet het eren van alle sportprestaties. Aansluitend heeft men inmiddels 2 keer samen met de sportverenigingen de sportvrijwilliger van het jaar georganiseerd, hetgeen men erg op prijs stelt. Daarnaast organiseert men jaarlijks de dag van de vrijwilliger voor alle

vrijwilligers in Papendrecht. Het college is daarom van mening dat er al best veel gebeurt. Uiteraard is uiteindelijk het oordeel aan de raad en noemt hij afsluitend aandacht voor de dekking van het voorstel.

Wethouder JANSSEN merkt m.b.t. de vraag van de CDA-fractie inzake de **geothermiebron** op dat men hard bezig is om het warmtenet zo duurzaam mogelijk te laten zijn. Er wordt nu ook al een slipverbranding gedaan en met de backbone (hoofdleidingnet) die onder de rivier door richting Sliedrecht gaat, komt ook die duurzamere vorm van energie naar Papendrecht. De geothermie bron is operationeel voorzien vanaf 2035 en vanaf dat moment zou er ook echt een CO₂vrij warmtenet in Papendrecht mogelijk zijn. In het najaar zal men hier verder over praten. Inzake **motie M6.08. Tussenevaluatie Woonplan 2020-2030** heeft de wethouder dit al een beetje toegezegd tijdens de eerste termijn. Men geeft op gezette tijden al veel informatie over bouwplannen, maar omarmt toch deze motie omdat men in een evaluatie veel breder kan kijken dan alleen naar de komende bouwplannen. Met een evaluatie kan men kijken wat men in de afgelopen 6 jaar heeft bereikt en of dit nog klopt bij de uitgangspunten die men heeft en wat men de komende 4-5 jaar in opmaat naar 2030 nog gaat doen. Men zou dit ook ambtelijk kunnen doen, maar hiervoor heeft men wel wat tijd nodig om dat goed te doen. Hierbij zou men het RIGO-woningmarktonderzoek gebruiken, waarvan onlangs weer een actualisatie is geweest. De wethouder zegt toe hier meteen na de vakantie mee aan de slag te gaan en dat de oplevering daarvan hopelijk het einde van het jaar, maar waarschijnlijk begin 2026 zal worden. Hij vindt de suggestie goed dat het juist na de verkiezingen interessant kan zijn om de resultaten daarvan mee te nemen. Daarbij is het logisch dat de resultaten van het onderzoek worden voorgelegd aan de raad en dat het dictum zijns inziens daarom niet hoeft te worden aangepast. De heer VERWEIJ merkt op dat zijn fractie een aanvulling op het tweede punt van het dictum had voorgesteld, waar staat dat het college met een evaluatie komt en tevens zal aangeven of kaders veranderd moeten worden of dat er geherprioriteerd moet worden, omdat men van mening is dat de raad daar ook een stem in wil hebben. In overleg met de heer Boersma is het hem echter duidelijk geworden dat de raad toch aan zet is als er een evaluatie is en dat men t.z.t. richting een nieuw coalitieplan het e.e.a. naar voren kan brengen. Verder merkt wethouder JANSSEN inzake **motie M6.09. HAP** op dat het college deze overneemt. Hierbij heeft hij wel de kanttekening dat men niet zelf een huisartsenpost realiseert, maar dit wel, samen met de huisartsen in Papendrecht en andere gemeenten, het ziekenhuis en andere zorgpartijen kan onderzoeken. Omdat het voor de huisartsen niet zomaar iets is om een tijdelijke HAP te realiseren en het van belang is om die noodzorg z.s.m. en goed te verlenen is de wethouder van mening dat RWS hier ook bij betrokken moet worden. Niet alleen voor de mitigerende maatregelen op ander gebied, maar ook op dit gebied. De heer SPITSBAARD vraagt **of de motie met deze toezegging overbodig is**, waarop wethouder JANSSEN aangeeft dat het niet aan hem is om dit te beoordelen. De heer VAN DEN DOOL merkt per interruptie op dat in de motie heel specifiek staat *zich samen in te*

zetten voor een tijdelijke HAP in Sliedrecht en zij fractie het college eerder heeft gevraagd **of dit om allerlei medische redenen de juiste opdracht is om mee op pad te gaan**. Misschien kan het medisch gezien veel verantwoordelijker zijn om een andere oplossing te zoeken. Wethouder JANSSEN heeft zojuist aangegeven dat de gemeente de HAP niet realiseert, maar met de verschillende partijen kan verkennen wat er nodig is om de noodzorg te waarborgen. Uit het debat is zijns inziens duidelijk geworden dat het niet zozeer gaat om de huisartsenpost zelf, maar om de vraag of men op bepaalde plekken op tijd kan zijn en of de zorg gegarandeerd is. Als dit wordt gezien als een toezegging om dit met de nodige partijen op te pakken, is het aan mevrouw Stigter om te duiden wat er met de motie gebeurt. Mevrouw STIGTER geeft vervolgens aan dat het haar fractie om een goede oplossing voor de inwoners gaat en niet om de motie op zich. Omdat zij blij is dat de wethouder zich hier hard voor wil maken, zal haar fractie de motie intrekken.

Wethouder VAN ERK heeft in de discussie inzake **amendement A6.01**.

Speelveldverkenning Sociaal Domein en motie M6.10. Speelveldverkenning sociaal domein speelveldverkenning de sterke behoefte aan bezuinigingsopties bij de raad gehoord. In zijn eerste termijn heeft hij een uitvoerige toelichting gegeven op de 3 kernvragen zoals die ook verwoord staan in de perspectiefnota, gekoppeld aan het komende onderzoek: wat doen we, wie doet wat en wat levert het op? In het kader van de derde vraag, wat levert het op, heeft hij ook een toelichting gegeven op de bezuinigingsvoorstellen/ombuigingsvoorstellen. De discussie deze avond gehoord hebbende, is het essentieel -en zegt hij dat ook toe- dat men in de opdrachtverstrekking richting het externe bureau -als dat het haalt- duidelijk zal worden gesteld dat ombuigingsvoorstellen onderdeel zullen uitmaken van het komende onderzoek en dat dit zich hierop zal toespitsen.

Daarnaast blijven uiteraard alle andere aspecten ook staan. Als actueel voorbeeld hoe dit in de praktijk kan werken merkt hij op dat het in de AB-vergadering van de GRS kort ging over spoor 1. bestuursopdracht, toekomstbestendig sociaal domein. Een deel van de miniverkenning is al afgerond binnen spoor 1 en het resultaat daarvan is een bezuiniging voor 2026 van 2 miljoen euro op personeel en overhead. Hierop heeft het bestuur gezegd, ook gerelateerd aan de zienswijzen die ingediend zijn vanuit de verschillende raden, dat het goed zou zijn om dat resultaat direct door te zetten naar de begroting van 2026. Wanneer men het heeft over meteen resultaat inboeken gekoppeld aan een verkenning, is dit het levende voorbeeld. Over enige tijd hoopt de wethouder ook dergelijke voorstellen te kunnen melden m.b.t. het eigen onderzoek. Mevrouw VAN ES vraagt per interruptie **of het klopt dat dit een wijziging is** sinds men duiding heeft gekregen op het amendement en het een duidelijk onderdeel van de opdracht wordt om alle bezuinigingsmogelijkheden die er zijn goed in kaart te brengen als onderdeel van het speelveldonderzoek. Hierop bevestigt wethouder VAN ERK dat

dit onderdeel gaat uitmaken van die opdracht en dat schuilgaat achter de 3 vragen en m.n. de laatste: wat levert het op? Mevrouw VAN ES merkt per interruptie op dat zij dit binnen die 3 vragen onvoldoende terugziet. Het is een aanname dat men dan ook de dubbelingen te zien krijgt en er best wel bezuinigingen bij zullen zijn. Zij vraagt nogmaals of het een wijziging is t.o.v. wat men eerder heeft gehoord en dat het college dit onderdeel gaat maken van de uitvraag. Wethouder VAN ERK zegt dat het een nadere invulling/aanscherping/duiding is op/van hetgeen er schuilgaat achter de derde vraag. Het gaat onderdeel uitmaken van de brede externe opdracht. De heer LAMMERS vraagt per interruptie **of er bij de bezuiniging van 2 miljoen van de GR Sociaal ook een extern onderzoek aan ten grondslag lag**, waarop wethouder VAN ERK zegt dat dit zover hij weet niet het geval was en dat hij daarom sprak van een mini verkennend onderzoek. Er was niet zozeer sprake van een officiële verkenning, het ging hem erom aan te geven wat een onderzoek oplevert en hoe men dat meteen concreet heeft kunnen doorvertalen. De heer LAMMERS vraagt per interruptie of men kan stellen dat **een extern onderzoek niet nodig is geweest om tot het besluit te komen** en dat er voldoende informatie binnen de organisatie en binnen het AB voorhanden was om tot dat besluit te komen. Wethouder VAN ERK antwoordt dat er voldoende parate kennis binnen de organisatie aanwezig is, maar dat er onvoldoende capaciteit is. Als men hier (o.a. de 3 vragen) goed op wil lopen, heeft men die onafhankelijke blik/extra capaciteit nodig. Mevrouw VAN ES vraagt per interruptie n.a.v. de 2 miljoen bezuiniging die d.m.v. een mini speelveldonderzoek door eigen mensen is gevonden, of er een doelstelling is van hoeveel bezuinigingen er gevonden moeten worden voor de gevraagde € 75.000, -. Wethouder VAN ERK kan daar niet op vooruitlopen. M.b.t. de regionale component van het onderzoek staan hier wel zaken over in de perspectiefnota die men wil nastreven (achter in de perspectiefnota staan er al bedragen optioneel ingeboekt). Het is de wens om bij de GR-en vanaf 2027 € 150.000, - te bezuinigen, het jaar daarna € 300.000, - en dat op te bouwen naar € 450.000, -. Daarmee is niet gezegd dat dit gaat lukken, maar dat is wel de inzet die onderdeel zal gaan uitmaken van dit onderzoek. Afrondend merkt de wethouder op dat het college de motie positief kan steunen vanuit de toelichting die hij zojuist heeft gegeven. Mevrouw VAN ES vindt dit bijzonder, omdat haar fractie een amendement heeft ingediend dat er zonder het doel van bezuinigen er onvoldoende nut en noodzaak is om die € 25.000, - en € 50.000, - uit te geven. Dus als wordt toegezegd dat het college dit gaat doen, kan men het amendement intrekken, maar is ook de motie overbodig. **Zij begrijpt niet dat het amendement wordt ontraden en dat de motie wordt ondersteund.** Wethouder VAN ERK zegt dat hij feitelijk procedureel reageert op wat voorligt en dat dit op dit moment de motie is, zoals hij ook heeft gedaan met het amendement. Tegelijkertijd hoort hij wat mevrouw Van Es zegt, dat men zijn toezegging gehoord hebbende het amendement mogelijk intrekt. Wellicht doen de andere partijen dat met de motie

ook, maar daar gaat hij niet over. De heer VAN DEN DOOL is benieuwd of de indieners van het amendement gezien de beantwoording van de wethouder tot de conclusie komen dat daarmee aan de doelstelling is voldaan en zij **het amendement intrekken**. Als dat zo is zou hij ook de conclusie trekken dat de motie dan ook overbodig zou zijn. De VOORZITTER merkt op dat men hier tijdens de schorsing over van gedachten kan wisselen. Wethouder VAN ERK reageert vervolgens m.b.t. **motie M6.05. Gratis OV voor senioren met een krappe beurs** op de vraag vanuit de CDA-fractie hoe men **de raadselachtige reactie van het college** (het ontraden en de vervolgens positieve reactie) moet duiden. Hierbij merkt hij op dat de motie wellicht wat te vroeg komt, omdat men eerst op de hoogte wil zijn van de exacte subsidieregeling, waarna men kan bekijken of en wat men eventueel kan doen. Te meer omdat men dan wellicht -met het oog op de reikwijdte- ook andere doelgroepen zoals bv. werkenden met een laag inkomen kan bedienen. De heer VAN DEN DOOL vraagt per interruptie waarom de wethouder de motie dan ontraadt, waarop wethouder VAN ERK aangeeft dat deze te vroeg komt omdat men eerst de subsidievoorwaarden van de provincie wil kennen. De heer VAN DEN DOOL merkt per interruptie op dat **er geen tijdslimiet in de motie staat** en men dus kan wachten totdat dit bekend is en daarna met de uitwerking kan komen. Wethouder VAN ERK merkt op dat de motie in eerste instantie gekoppeld is aan een specifieke doelgroep. Wanneer de regeling bekend is kan men bepalen over welke minima's het gaat, welke financiering daarbij hoort en welke voorwaarden daaraan zijn verbonden en wordt dat beeld verder ingekleurd. Mevrouw KARSO merkt per interruptie op dat in de voorwaarden wordt **aangegeven dat het de gemeente vrij staat om te bepalen wie de gratis OV krijgt**. Men kan de aanvraag alvast doen voordat duidelijk is wat de regeling precies inhoudt. Wethouder VAN ERK blijft bij wat men op schrift heeft gesteld en zal de motie, ondanks dat er heel veel positieve kanten aan zitten, op dit moment ontraden. Wanneer men nadere gedetailleerde informatie vanuit de provincie heeft ontvangen kan men bepalen hoe men omgaat met de verschillende doelgroepen en komt men bij de raad terug. De heer RIETVELD is per interruptie benieuwd wat het **worstcasescenario** volgens de wethouder kan zijn op het moment dat de regeling duidelijk is. Betekent dat als de motie wordt aangenomen bv. extra investeringen die men niet kan dekken of waar men nog geen dekking voor heeft gevonden in de huidige situatie? Wethouder VAN ERK wil daar niet op vooruit lopen. Het is uiteraard aan de raad om dit te wegen en een motie wel of niet aan te nemen. Het college wil dit zorgvuldig aanpakken, zodat men e.e.a. kan waarmaken op het moment dat het college met iets terugkomt. Dat wil men volledig doen met alle informatie die op dat moment beschikbaar is. Hij gaat ervan uit dat het college wellicht zal komen met een aantal varianten waaruit men kan kiezen. De heer RIETVELD vraagt per interruptie of hij het goed begrijpt dat de wethouder hier wel mee aan de slag gaat, op de tijd die past bij het college en het beschikbaar komen van de

informatie vanuit de provincie en dat **de motie daarom overbodig is**. Wethouder VAN ERK geeft aan dat men in het antwoord dat men op schrift heeft gesteld stelt dat men zich erover zal buigen. Dan is nog wel de vraag, of en hoe? Uiteraard moet men altijd nog maar afwachten waar de provincie precies mee komt. De heer LAMMERS merkt per interruptie op dat -zoals in de motie staat- **bekend is dat de provincie Zuid-Holland 4 jaar lang gratis openbaar vervoer aan alle mensen met een laag inkomen biedt**, zodat mensen met weinig financiële middelen de mogelijkheid krijgen om mobiel te blijven. En de gemeente volgens de provincie zelf verantwoordelijk is voor de uitvoering van de doelgroep bepaling. Hij vraagt zich af **wat erop tegen kan zijn** als de raad vanavond een uitspraak zou doen dat men graag ziet dat gratis openbaar vervoer voor senioren met een krappe beurs deel uitmaakt van de doelgroepen benadering van de gemeente. Dan weet het college alvast dat de raad voor die doelgroep akkoord geeft en kan men er zelf nog andere doelgroepen bij bedenken. Wethouder VAN ERK begrijpt het, maar hij laat dit echt aan de raad. De heer GRIMMIUS merkt per interruptie op dat hij het **niet eens is met de wethouder dat** als de motie aangenomen zou worden, **het proces wat daarna gevolgd zou worden onzorgvuldig zal worden**. Verder vindt hij het bijzonder dat de wethouder aangeeft dat op 1 oktober pas duidelijk wordt wat de regeling inhoudt, terwijl de provincie heeft gecommuniceerd dat de aanvragen voor die subsidieregeling vanuit de gemeenten vanaf de zomer kunnen worden gedaan. Hij vraagt of het college, in het kader van de zorgvuldigheid, bereid is te wachten tot 1 oktober en daarbij het risico loopt dat men achter het net vist. Wethouder VAN ERK hoort wat de heer Grimmius zegt, maar kan daar niet op die manier in meegaan omdat men de inhoud van de regeling niet kent. Mevrouw VAN ES wil per interruptie graag een bevestiging of een ontkenning dat als de regeling bekend is **het ook zo kan zijn dat er helemaal niets van OV geregeld wordt voor geen enkele doelgroep**. Wethouder VAN ERK gaat hier – omdat men de exacte spelregels nog niet kent- niet op vooruit lopen, maar hoopt dat de raad een positieve intentie heeft geproefd. In 2023 heeft men een berekening gemaakt dat dit gekoppeld aan deze groep € 190.000, - zou kosten, terwijl het in de voorliggende berekening gaat over € 35.000, -/€ 40.000, - per jaar. Hierbij kan hij zich, gekoppeld aan de komende regeling, voorstellen dat de mogelijkheid zich eerder gaat voordoen om hier een goede overeenkomst van kan maken. De heer TIELEMANS vraagt per interruptie **of de gemeente deze aanvraag**, die voor of tijdens de zomerperiode moet worden ingediend, **al heeft gedaan**. Wethouder VAN ERK antwoordt hier, gezien de goede informatievoorziening, de doorschakeling naar het college en ondersteunende brieven vanuit de provincie hierover, bevestigend op. (Wanneer dit niet geval is zal de ambtelijke organisatie hem dat vanavond of morgen nog mededelen.) Afsluitend merkt wethouder VAN ERK in reactie op de vraag van de PvdA-fractie **of men ook gebruik zou maken van deze subsidieaanvraag als haar fractie deze motie niet had ingediend** op, dat het op moment dat er

subsidieregelingen vrijkomen standaard beleid van de gemeente is om te kijken wat de mogelijkheden zijn. Uiteraard had men dat in dit geval ook op eigen initiatief gedaan. In reactie op de vraag **wanneer de regeling ingaat**, heeft hij reeds aangegeven dat dit rond 1 oktober is. Op de vraag of er sprake is van **geoomerkt geld** antwoordt de wethouder dat men om die vraag te kunnen beantwoorden eerst de regeling moet inzien.

(Mevrouw Van Es neemt de plaats van de voorzitter tijdelijk over.)

Burgemeester VAN DRIEL merkt m.b.t. **amendement A6.02 Ongedaan maken bezuiniging op flexibel cameratoezicht** op dat het college blijft bij de schriftelijke verwoording. M.b.t. de vraag **of hier in Papendrecht beleid voor is** antwoordt de burgemeester bevestigend. Er is een beleidskader publiek cameratoezicht gemeente Papendrecht, dat is vastgesteld op 1 december 2023. Hierin staat ook wat de bevoegdheden van de burgemeester zijn en welke afwegingen er worden gemaakt en door wie. Het is een uiterste middel dat men inzet en wat eigenlijk wordt ingezet als bijna niets anders meer werkt. Zij doet dit altijd in overleg met de politie, omdat deze ook de mogelijkheden heeft om dit in te zetten. Verder merkt zij op dat de AVG in dit verband heel belangrijk is en dat dit geen lichtvaardig instrument is. Het is iets dat zij in het afgelopen jaar slechts 1 keer heeft ingezet. Dit neemt niet weg dat zij niet zal aarzelen om dit indien nodig in te zetten. Verder merkt zij op dat men ook vanuit het realistisch budgetteren bij dit punt blijft. Mevrouw VAN WIJNGAARDEN merkt per interruptie op dat men geneigd is het amendement in te trekken. Hierbij zou men echter wel een 'voorwaarde' willen meegeven om de raad op een bepaald moment, bv. bij een veiligheidsavond, mee te nemen in wat het beleid precies inhoudt. Burgemeester VAN DRIEL begrijpt de vraag, maar kan op dit vlak niet altijd alles delen. De afwegingen die men maakt vallen binnen de bevoegdheid van de burgemeester. Zij stelt voor i.o.m. de griffie een moment te kiezen om een aantal casussen in het kader van veiligheid breder te bekijken, waarbij aan de orde komt wanneer men overweegt het flexibele cameratoezicht al dan niet in te zetten. Mevrouw VAN WIJNGAARDEN vindt dit een goed idee en zal het amendement intrekken. M.b.t. de vraag inzake de **fatbikes** is de burgemeester ervan op de hoogte dat dit een punt van zorg en ergernis is. Hierbij geeft zij aan dat zij op 7 juli heeft aangegeven dat er op 4 en op 8 juli 2 controles zijn uitgevoerd, terwijl de controle voor 8 juli nog gepland stond. Verder merkt zij op dat inwoners tevreden zijn over deze controles en dat men tijdens de controles niemand heeft kunnen bekeuren. Ze zijn of te snel of de politie is te laat. Verder volgt men de situatie in Enschede met belangstelling en zal men in de tussentijd nadenken over wat men nog meer kan doen. Tenslotte merkt zij op dat men tijdelijk een bord heeft opgehangen en dit misschien weer moet doen en dat men aan dit onderwerp regelmatig aandacht moet besteden. Tot slot noemt de burgemeester de situatie in **de Seringenstraat**,

hier zit men echt bovenop. Het is wel zo dat bij navraag bleek dat de eerstvolgende bewonersavond pas in september gepland staat. Zij kan zich, met de zomer in aantocht en het feit dat er een zomerprogramma van toepassing is, wel voorstellen dat het goed is om deze wat eerder te houden, zodat signalen van inwoners breder gedeeld kunnen worden.

(Het voorzitterschap wordt gewisseld).

(Schorsing 23.36 – 23.48 uur)

De heer BOERSMA geeft aan **motie M6.10 Speelveldverkleining Sociaal Domein in te trekken.**

Mevrouw VAN ES zegt **amendement A6.01. Speelveldverkenning Sociaal Domein ook in te zullen trekken.**

Verder merkt de VOORZITTER op dat ook **motie M6.09. HAP en amendement A6.02 Ongedaan maken bezuiniging op flexibel cameratoezicht zijn ingetrokken.**

STEMMING AMENDEMENTEN:

Amendement A6.03. PIT.

Met 17 stemmen voor en 5 stemmen (VVD en SGP) tegen wordt dit amendement aangenomen.

STEMMING VOORSTEL PERSPECTIEFNOTA 2025-2030.

Met 22 stemmen voor wordt het voorstel van burgemeester en wethouders unaniem aangenomen.

STEMMING MOTIES:

Motie M6.01. Kunst aan de keukentafel: creatieve ontmoeting voor inwoners met een klein sociaal netwerk.

Met 4 stemmen (PvdA, GL en D66) voor en 18 stemmen tegen wordt deze motie verworpen.

Motie M6.02. Geen bezuinigingen op sport en cultuur.

Met 12 stemmen voor en 10 stemmen (VVD, CDA, CU en PvdA) tegen wordt deze aangenomen.

Motie M6.03. Gratis bibliotheekabonnement tot en met 27 jaar.

Met 17 stemmen voor en 5 stemmen (OP en VVD) tegen wordt deze motie aangenomen.

Motie M6.04. Herdenkingsbomen/struiken op de begraafplaats.

Met 22 stemmen voor wordt deze motie unaniem aangenomen.

Motie M6.05. Gratis OV voor senioren met een krappe beurs.

Stemverklaring de heer RIETVELD:

Onze fractie zal voor deze motie stemmen. Wij willen de wethouder wel de ruimte geven om de informatie die in oktober wordt aangeleverd echt tot zich te nemen. Wij interpretern deze motie dusdanig dat in ieder geval de doelgroep die hier wordt genoemd wordt opgenomen, maar we laten het graag breder onderzoeken.

Stemverklaring de heer VAN DEN DOOL:

Wij interpretern het ook op die manier dat we qua timing de regeling kunnen afwachten en dat de wethouder dan met een voorstel komt. Daarom stemmen wij ook voor.

Met 17 stemmen voor en 5 stemmen (VVD en SGP) tegen wordt deze motie vervolgens **aangenomen**.

Motie M6.06. Geen fossiele reclame in de buitenruimte.

Stemverklaring de heer Grimmus:

Ik besepte net dat ik volgens mij de beantwoording op onze vraag niet heb gehoord. Maar goed, mijn omissie dat ik daar niet om heb gevraagd. Zonder dat gaan we voor de motie stemmen.

Met 4 stemmen (D66, PvdA en GL) voor en 18 stemmen tegen wordt deze motie **verworpen**.

Motie M6.07. Prioriteit en duidelijkheid voorbereiding grote investeringen.

Met 20 stemmen voor en 2 stemmen (PvdA en GL) tegen wordt deze motie **aangenomen**.

Motie M6.08. Tussenevaluatie Woonplan 2020-2030.

Met 22 stemmen voor wordt deze motie **unaniem aangenomen**.

Motie M6.11 sportgala in ere herstellen.

Met 9 stemmen (VVD, CU, D66, PvdA en GL) voor en 13 stemmen tegen wordt deze motie **verworpen**.

07. Sluiting.

De VOORZITTER sluit de vergadering om 23.57 uur, onder dankzegging aan eenieder voor diens inbreng.

Interim griffier,
De heer M. Hermans

De voorzitter,
Mevrouw M.J.M. van Driel

Lijst met toezeggingen

1. Perspectiefnota 2025 – 2030.

Portefeuillehouder Renzen

De portefeuillehouder zegt toe de raad in het najaar bij te praten over wat men allemaal doet voor het economisch vestigingsklimaat. Hierbij worden ook de bevindingen van de gesprekken met de ondernemers gedeeld. Zij komt schriftelijk terug op wanneer dit zal plaatsvinden.

2. Perspectiefnota 2025 -2030: Tussenevaluatie Woonplan

Portefeuillehouder Van der Borg

De portefeuillehouder zegt toe meteen na de vakantie aan de slag te gaan met de tussenevaluatie Woonplan.

3. Perspectiefnota 2025 – 2030: amendement A6.01. Speelveldverkenning Sociaal Domein

Portefeuillehouder Van Erk

De portefeuillehouder zegt toe dat in de opdrachtverstrekking richting het externe bureau duidelijk zal worden gesteld dat ombuigingsvoorstellen onderdeel zullen uitmaken van het komende onderzoek en dat dit zich hierop zal toespitsen.

4. Perspectiefnota 2025 – 2030: amendement A6.02 Ongedaan maken bezuiniging op flexibel cameratoezicht

Portefeuillehouder Van Driel

De portefeuillehouder zegt toe i.o.m. de griffie een moment te kiezen om een aantal casussen in het kader van veiligheid breder te bekijken, waarbij aan de orde komt wanneer men overweegt het flexibele cameratoezicht al dan niet in te zetten.

